

ALGEMENE LEDENVERGADERING 60

2e CONGRES NIEUWE STIJL

CONGRESBOEK A

***D66 congresseert
niet: rivierdijken
open, monden dicht***
NR. C 46... 6-3-95

De vraag is echter: moet de politiek zich in 'tijden van nood' niet juist wèl laten zien? Voor de ene partij is dat een gemakkelijker opgave dan de andere. Politiek en vertier zijn bij D66 zeer moeilijk te scheiden. Niet voor niets wordt gezegd dat D66 'a way of life' is. Vandaar dat de CDA-oplossing voor D66 niet kon opgaan. Het CDA liet zijn congres wel doorgaan, zij het in een soberder sfeer. Bij D66 gaat dat niet op. Daar is een sober congres net zoiets als een beetje zwanger: onmogelijk dus.

4 EN 5 MAART 1995

NATIONAAL SPORTCENTRUM PAPENDAL
ARNHEM

LET OP
ALLEEN IN DIT CONGRESBOEK STAAT HET
JUISTE PROGRAMMA

HUISHOUDELIJKE MEDEDELINGEN/PROCEDURE

INHOUD

pag 02	huishoudelijke mededelingen / procedure
pag. 03	congresagenda
pag 13	overzicht kandidaten besturen en commissies
pag. 23	De toekomst van Europa. de intergouvernementele conferentie 1996 (achtergrond informatie)
pag. 25	Actuele Politieke Moties
pag 34	jaarverslag 1993/1994 Geschillencollege

BADGES: Voor alle congresgangers is er een naambadge beschikbaar. Met deze badge op kunt u zo door de kaartcontrolepunten lopen. Voor een vlotte doorstroming bij de kaartcontrolepunten raden wij iedereen aan om deze badge op te spelden. Dit voorkomt dus wachttijden tussen de verschillende bijeenkomsten.

DE KRAMEN Zoals elk congres staan ook nu weer het Landelijk Secretariaat, het Opleidingscentrum, het Wetenschappelijk Bureau, de Bestuurdersvereniging en de Jonge Democraten met een kraam op het congres. Bij deze kramen kunt u o.a terecht voor informatie en diverse materialen. De kramen van het Opleidingscentrum, Wetenschappelijk Bureau, de Bestuurdersvereniging en de Jonge Democraten zullen geopend zijn op zaterdag 4 maart van 11.00 tot 15.30 en op zondag 5 maart van 12.00 tot 15.00 uur; de materialenkraam van het Landelijk Secretariaat is op zaterdag geopend van 11.00 tot 17.00 uur en zondag van 11.00 tot 16.30 uur. Daarnaast zullen een aantal andere kramen aanwezig zijn, waaronder een leestafel met achtergrond informatie over het basisinkomen, een demonstratietafel van het Bulletin Board System en een kraam van de ELDR.

WIE IS WIE:

congresvoorzitter.	Ewout Cassee (vz)	
rapportagecommissie:	Jim van Beusekom (vz) Arno v d Avort (lid) Vinko Prizmic (lid) Ben Mouw (lid)	Ruud v. Esch (op verzoek RC) Joke v. Diepen (op verzoek RC) Menno v.d. Land (op verzoek RC) Henk Smit (lid)
programmacommissie:	Michel van Hulten (vz)	
LVC:	Gert Warmerdam (vz)	
stemcommissie:	Aly Onderstal (vz) Arnold Jansen	Paul Wessels Theo Bekkers
notulencommissie.	Tessa Martens Petra v.d. Knaap	Lotti Smit Marjan Beers Suzanne Bakker (res.)

DE PROCEDURE: Voor ALV 60 zijn tevoren geen amendeerbare tekstvoorstellen toegezonden.

Het congres kent 6 deelsessies en een plenaire sessie.

De discussie is in de afdelingen en regio's gevoerd. Eventueel daar vastgestelde moties kunnen mondeling (of door de indieners zelf verspreid) ingebracht worden in de deelsessie waar het betreffende deelgebied behandeld wordt. Heeft U de teksten op schrift, stel deze tevoren aan de voorzitter van de deelsessie ter hand.

Tijdens de deelsessie is het de voorzitter van die deelsessie die de behandelprocedure bepaalt: welke onderwerpen in welke volgorde, of er wel of niet gestemd wordt over een voorstel, welke voorstellen doorgaan naar de plenaire sessie.

Op basis van de discussie in de deelsessie doen voorzitter en rapporteurs van die deelsessie een voorstel aan congresleiding en hoofdbestuur van twee "stellingen". In verband met de plenair beschikbare tijd kan het zijn dat er slechts 6 à 8 stellingen op zondag aan de congresgangers worden voorgelegd.

De Rapportagecommissie, die het alleenrecht heeft om op basis van de in het congres gevoerde discussie, ter congresse voorstellen in te dienen, dient formeel de door congresleiding en hoofdbestuur op basis van de discussie geformuleerde stellingen/voorstellen in. U vindt deze in congresboek B zondagochtend op de congresbalie. Deze voorstellen zijn niet amendeerbaar. De besluiten in de plenaire sessie op zondag zijn de bouwstenen voor de ontwikkeling van toekomstig beleid.

Jimmy van Beusekom

CONGRES AGENDA

Hierbij treft u de juiste congresagenda aan. Ten opzicht van de agenda die vermeld stond in Democraat nr. 1, 1995 zijn enkele veranderingen opgetreden.

VERVALLEN DISCUSSIEBIJEENKOMSTEN:

Middenveld, politiek en burger	zaterdag 11.25 - 12.25
Grenzen van de markt. 24-uurs economie	zaterdag 15.25 - 16.25
Paars kabinet: randstad kabinet?	zaterdag 15.25 - 16.25
Sociaal economische beleid bij de bureaus	zaterdag 15.25 - 16.25
Overheid en cultuurbeleid	zaterdag 15.25 - 16.25
De rol van de provincie	zaterdag 15.25 - 16.25

VERPLAATSTE DISCUSSIEBIJEENKOMSTEN:

Alternatieve straffen	van zaterdag 11.25 uur naar zaterdag 16.25 uur
Economie en milieu	van zondag 12.00 uur naar zaterdag 16.25 uur

OVERIGE WIJZIGINGEN:

Speech	Hans van Mierlo zal op zaterdag spreken van 15.25 - 16.15 uur i.p.v. 16.35 - 17.25 uur Gerrit Jan Wolffensperger wordt geïnterviewd op zondag van 11.55 - 12.35 uur i.p.v. 16.00 - 16.30 uur
--------	---

Discussiebijeenkomst:

"Op zoek naar het paarse gevoel", hieraan nemen nu deel:
Dhr. R. Linschoten, staatssecretaris Sociale Zaken, VVD
Mevr. T. Lidders, vice-voorzitter, CDA
Dhr. J. Kohnstamm, staatssecretaris Binnenlandse Zaken, D66
"Spanning economie en milieu II", hieraan nemen deel:
Hans Wijers, minister Economische Zaken, D66
Edo Spier, lid Eerste Kamer, D66

Actuele Politieke Moties:

van zondag 15.20 uur naar zondag 13.45 uur

Verder zal er bij een aantal bijeenkomsten een andere spreker, voorzitter of rapporteur aanwezig zijn dan vermeld stond in Democraat nr. 1, 1995.

ZATERDAG 4 maart 1995

10.00 - 10.30	grote zaal	plenair
	OPENING door de partijvoorzitter	
	introduc tie congresleiding	
	benoeming notulen-en stemcommissie	
	op voordracht congresleiding	
	toelichtingen	
	* stemprocedures door stemcommissie	
	* verkiezingsprocedures door Landelijke Verkiezingscommissie (LVC)	
	* procedure moties en orde door Rapportagecommissie (RC)	
	* congresleiding gang van zaken	

FINANCIEN

- * contributieregeling 1996
- * regio-bijdrageregeling 1996

10.30 - 11.15	grote zaal	plenair
	BASISINKOMEN/VERZEKERD INKOMEN inleiding	
	(naast discussiestuk uit Democraat 94/8	
	"Een zorg minder of minder zorg")	
	inleiders: Wim Vrijhoef, voorzitter D66, directeur Gelderse Ontwikkelingsmaatschappij	
	Joop Roebroek, politicoloog, universitair docent sociale zekerheidswetenschappen	
	Katholieke Universiteit Brabant	
	Geert Hamaker, arbeidssocioloog, adviseur arbeidsvraagstuk en Human Resource Beleid	
	Paul van Schilfgaarde, hoogleraar planologische geodesie TU-Delft, directeur Seinpost	
	Adviesbureau	

DISCUSSIEBIJEENKOMSTEN

zaal 7 op zoek naar het paarse gevoel
voorzitter Wim Dik, voorzitter Raad van Bestuur KPN, voormalig staatssecretaris D66
met Jacob Kohnstamm, staatssecretaris Binnenlandse Zaken, D66
Robin Linschoten, staatssecretaris Sociale Zaken, VVD
Tineke Ladders, vice-voorzitter CDA

In september werd, na een lange en hete formatiezomer het Paarse kabinet geïnstalleerd. Een groot moment voor de leden van het Des Indes-beraad en voor veel D66'ers. Voor het eerst sinds 1917 stonden er geen ministers van een christelijke partij op het bordes. Dat maakt het Paarse kabinet direct al tot een bijzonder kabinet. Premier Kok blijkt daar anders over te denken. "Dit is een doodgewoon kabinet." Een normaal kabinet, dat er hard aan moet trekken om de problemen van, bijvoorbeeld, de sociale zekerheid en de werkgelegenheid op te lossen. Op deze punten ligt een zwaar accent in het regeerakkoord.

Het bijzondere karakter van deze coalitie zal vooral moeten blijken uit een nieuwe manier van regeren, een nieuwe manier van omgaan met de Kamer en het doorvoeren van vernieuwingen. Maar is er wel ruimte voor vernieuwing als binnen de coalitie veel wordt gediscussieerd over sociaal-economische vraagstukken?

Op deze discussiebijeenkomst zal over het paarse gevoel en het vernieuwende karakter van het paarse kabinet gediscussieerd worden door D66-staatssecretaris Jacob Kohnstamm en VVD-staatssecretaris Robin Linschoten, beide waren lid van het Des Indes-beraad. Hoe is het gesteld met het paarse gevoel van het CDA? Tineke Ladders, vice-voorzitter van het CDA, zal hierover haar licht doen schijnen. Onder leiding van Wim Dik zullen deze sprekers ongetwijfeld zorgen voor een levendig debat.

zaal 2 gemeente en de bestrijding van de werkloosheid (tot 13.00 u)
voorzitter Bart Robbers, raadslid Amsterdam
met Jaap van Hoek, directeur Sociale Dienst Almelo
Hans den Oudendammer, wethouder D66 Rotterdam
Han Westerhof, dienstenbond FNV

Welke bijdrage kunnen gemeenten leveren aan bestrijding van werkloosheid? Deze vraag staat centraal tijdens de workshop van de Bestuurdersvereniging. De drie sprekers zullen ieder vanuit een verschillende invalshoek deze vraag van een inleiding voorzien.

In de workshop kunnen de volgende onderwerpen aan de orde komen: de rol van de gemeente als schepper van werk (contacten met bedrijven, werkervaringsplaatsen, contract-compliance, relatie met arbeidsbureaux etc.), de rol van de gemeentelijke sociale dienst bij begeleiding van werklozen (individuele begeleiding, korting op uitkeringen e.d.)

De workshop is speciaal bedoeld voor D66-bestuurders in gemeenten, maar uiteraard zijn alle belangstellenden welkom.

zaal 3 ecstasy (XTC)
voorzitter Leo van de Kerkhof, VNG
met Thom de Graaf, lid Tweede Kamer D66
Bert Minjon, coördinator drugsbeleid Jellinek kliniek

zaal 4 vernieuwing van het hoger onderwijs
voorzitter Ruud Hessing, lid D66 staten-fractie Zuid Holland
met. Aad Nuis, staatssecretaris OCW,
Frans van Vught, dir Centrum voor Studies Hoger Onderwijs Beleid
Ido v d Meulen, secretaris politiek Jonge Democraten

Tijdens de discussies over de toekomst van het hoger onderwijs krijgt de toehoorder al snel het gevoel te maken te hebben met een kip-ei-situatie. Wat was er eerder: de wens om te bezuinigen of de roep om beter onderwijs? Wat stond er aan de wieg van de discussies en het rumoer? Eén ding is zeker: het verenigen van kostenbesparing en het zorgen voor een beter hoger onderwijs betekent een dubbele uitdaging voor alle betrokkenen.

Deze discussiebijeenkomst tracht uit te komen boven het dagelijkse gekrakeel over concrete bezuinigingen. Hoe geven we in Nederland het hoger onderwijs vorm? Moet er, ook in de toekomst, sprake zijn van 'hoger onderwijs voor velen' of wellicht 'voor weinigen'? Moeten de opleidingen misschien korter? Is er te veel bureaucratie en staat dat veel hervormingen in de weg? En: zorgt bureaucratie niet voor te duur onderwijs?

Kan daarnaast van studenten worden verwacht dat ze meer doen in een kortere tijd en daarnaast nog tijd overhouden om maatschappelijk actief te zijn, bijvoorbeeld in de JD? En: kunnen ze daarnaast nog tijd vinden om hun inkomen aan te vullen? Of is dat niet nodig? Kortom: mogen we van studenten verwachten dat ze hun nieuwe taak aankunnen? Wat is de functie van het hoger onderwijs: waardevrije wetenschap of beroepsopleiding? En, meer concreet: hoe zit het met het verkorten van de studieduur?

en het sluiten van instellingen. Moeten er minder studenten komen?
Het zijn vragen, die tijdens deze discussiebijeenkomst op het Congres Nieuwe Stijl aan de orde zullen komen. En wellicht dat hier ook het hoofdthema van het congres ter sprake komt. Want mogelijke vormen van een basisinkomen hebben ook gevolgen voor de positie van studenten in het hoger onderwijs.

12.30 - 13.15 LUNCHPAUZE

13.15 - 15.15 4 deelsessies parallel

BASISINKOMEN/VERZEKERD INKOMEN

grote zaal participatie, werkgelegenheid en basisinkomen

voorzitter Magda Berndsén, burgemeester Obdam

sprekers Paul van Schilfgaarde, hoogleraar planologische geodesie en dir. Seinpost Adviesbureau
Bert Bakker, lid Tweede Kamer D66

rapporteur Carel Tielenburg
Pierre Wimmers

RC Jimmy van Beusekom

De huidige arbeidsparticipatie is om twee redenen veel te laag: er werken te weinig mensen om de niet-werkenden te kunnen onderhouden. Hetgeen betekent dat de betaalbaarheid van de verzorgingsstaat in gevaar komt. Verder staan veel mensen tegen hun zin buiten het arbeidsproces omdat ze te duur zijn of omdat ze (een deel van) hun uitkering op het spel zetten door te gaan werken. Zodoende worden zij buiten het arbeidsproces gehouden en kunnen zij niet als volwaardige burgers deelnemen aan de samenleving. De invoering van een basisinkomen heeft belangrijke consequenties voor het huidige stelsel van voorzieningen en arbeidsvoorwaarden. Zo kan het wettelijk minimumloon worden opgeheven en in de uitkeringssfeer verdwijnen de armoedeval en de middelentoets. Dit betekent dat het voor veel mensen met een uitkering veel aantrekkelijker zal worden om te gaan werken, want de extra inkomsten uit arbeid worden niet meer direct belast. Werkgevers kunnen weer werk met een lage arbeidsproductiviteit aanbieden, waar dat nu niet gedaan wordt omdat de beloning beneden het minimumloon ligt. Daar staat tegenover dat bij anderen juist de prikkel om te werken wordt weggenomen omdat zij toch al een inkomen ontvangen zonder er iets voor te hoeven doen. Zowel Bakker als Van Schilfgaarde is er alles aan gelegen om de arbeidsparticipatie te verhogen, maar zij verschillen nogal over de wijze waarop en daarbij spelen mens- en maatschappijbreiden op de achtergrond een rol.

zaal 7 economische dynamiek en betaalbaarheid van een basisinkomen

voorzitter Erwin Nypels, adviseur arbeidsvoorwaarden, oud-Tweede Kamerlid D66, oud-voorzitter VHP

sprekers Harro Wiekhart, docent belastingrecht Erasmus Universiteit Rotterdam
G.M.M. Gelauff, hoofd afdeling Lange Termijn Centraal Planbureau

rapporteur Joan Pieters
Ewout Cassee

RC Henk Smit

Over de macro-economische effecten van invoering van een basisinkomen wordt veel gediscussieerd. Het Centraal Planbureau heeft met behulp van één van haar modellen, het zogenaamde MIMIC-model, een uitvoerige berekening gemaakt van de invoering van een basisinkomen in de vorm van een negatieve inkomstenbelasting van 50% van het huidige minimumloon. Dhr. Gelauff zal deze berekeningen weergeven en toelichten. Harro Wiekhart acht een basisinkomen van f1300,- haalbaar en probeert aan de hand van een model te laten zien dat een basisinkomen geen negatieve gevolgen heeft voor de economische dynamiek.

zaal 2 het basisinkomen en de internationale verhoudingen

voorzitter Marianne de Kwaasteniet, secretaris buitenland hoofdbestuur D66

spreker(s) Han Entzinger, hoogleraar migratiestudies RU Utrecht en voorzitter SWB
Joop Roebroek, politicoloog en universitair docent sociale zekerheidswetenschappen, katholieke Universiteit Brabant

rapporteur Tanja Brok
Maarten Brackel

RC Menno van der Land

Nederland is verwickeld in een proces van voortschrijdende Europese integratie. Dit houdt in dat de nationale wet- en regelgeving in toenemende mate moet voldoen aan de Europese standaard. Deze zogenaamde harmonisering is noodzakelijk om tot een Europese Politieke Unie te kunnen komen. Tegelijkertijd staat de Nederlandse economie sterk onder invloed van economische ontwikkelingen ten gevolge van het globaliseringsproces. Het einde van dit proces is nog lang niet in zicht. Door deze toenemende internationale vlevlechting en afhankelijkheid is het de vraag of een klein land als Nederland het zich kan permitteren om op eigen houtje tot een structurele verandering als de invoering van een basisinkomen over te gaan. Welke internationale gevolgen, economisch en politiek, zou de invoering van een basisinkomen hebben? Niet alleen directe gevolgen, zoals verminderde economische concurrentiekracht, maar ook indirect, zoals een toename aan migranten die toegang zoeken tot een

land waar de burgers recht hebben op een basisinkomen Entzinger is een befaamd deskundige op het terrein van de migratie en heeft als lid van de WRR meegeschreven aan enkele rapporten over sociale zekerheid en basisinkomen. Joop Roebroek geeft aan de hand van voorbeelden aan dat ook in ander landen animo bestaat voor (experimenten met) het basisinkomen

zaal 3 emancipatie en basisinkomen

voorzitter Jacqueline de Savornin Lohman, lid Eerste Kamer D66, hoogleraar pedagogiek
sprekers Chan Choenni, wetenschappelijk onderzoeker etnische minderheden RU Utrecht
Carien Evenhuis, voorheen voorzitter Commissie Gelijke Behandeling m/v, nu lid van de nieuwe C.G.B in oprichting
rapporteur Monique Oomes

RC Joke van Diepen

Door de voorstanders van een basisinkomen wordt altijd gewezen op de positieve effecten die invoering zou hebben op de emancipatie van allerlei groeperingen, waaronder vooral vrouwen. Op het eerste gezicht lijkt het basisinkomen inderdaad een zeer emancipatie-vriendelijke voorziening, want iedereen - ongeacht leeftijd, geslacht of arbeidsverleden - krijgt recht op een zelfstandig inkomen. Maar de uitwerking van zo'n algemene regeling in verschillende concrete situaties is niet gemakkelijk te voorspellen en in tweede instantie blijkt een basisinkomen ook nadelige effecten te hebben op de emancipatie. Chan Choenni en Carien Evenhuis zullen ingaan op de volgens hen te verwachten gevolgen op de positie van respectievelijk allochtonen en vrouwen.

zaal 4 duurzame ontwikkeling en basisinkomen

voorzitter Marijke Augusteijn, lid Tweede Kamer D66
sprekers Marc Davidson, medewerker centrum voor energiebesparing en schone technologie
Dick Tommel, staatssecretaris VROM
rapporteur Anne Marie Hartog
Lies Mulderij

RC Ruud van Esch

De invoering van een basisinkomen is een belangrijke systeemwijziging in onze samenleving. De vraag is echter hoe dat zich verhoudt tot het project van duurzame ontwikkeling dat eveneens is gericht op een systeem- en gedragswijziging, waardoor stelselmatig meer rekening wordt gehouden met de gevolgen van het menselijk handelen voor het milieu. In het kader van de financiering van een basisinkomen wordt vaak gesproken van het verschuiven - of 'verbreden' - van de 'heffingsgrondslag' van arbeid naar kapitaal, een verschuiving die ook wordt bepleit in verband met duurzame ontwikkeling. Hierdoor worden arbeidsintensieve produktiewijzen goedkoper ten opzichte van kapitaalintensieve, hetgeen zowel een gunstig effect heeft op de werkgelegenheid als op de omgang met het milieu. Bovendien stelt een basisinkomen burgers in staat zich kritischer op te stellen tegenover milieubedreigende activiteiten van organisaties en ondernemingen. Vallen hier niet twee belangrijke structuur- en gedragswijzigingen samen?

zaal 5 zelfredzaamheid, staatsafhankelijkheid en een basisinkomen

voorzitter Pieter Fokkink, universitair hoofddocent sociale filosofie TU Twente
sprekers Christiaan de Vries, dir Stichting Wetenschappelijk Bureau D66
Jet Bussemaker, universitair docent politicologie en bestuurskunde Vrije Universiteit Amsterdam
rapporteur Allan Varkevisser

RC Ben Mouw

Een groot nadeel van het huidige stelsel van sociale zekerheid is dat het mensen als het ware gevangen houdt in een afhankelijke positie. Arbeidsactiviteit wordt 'beloond' met kortingen op de uitkering en de uitkeringsgerechtigde onderhoudt een moeizaam contact met verschillende bureaucratische uitkeringsinstanties, die een scherpe controle op hun cliënten uitvoeren. Een basisinkomen maakt een einde aan de noodzaak van deze scherpe controle en bijverdiensten worden niet meer onmiddellijk en bijna volledig verrekend met de uitkering. Dit leidt tot minder bureaucratie en heeft een aanmoedigende werking op de activiteiten van burgers op de arbeidsmarkt. Aan de andere kant kan het basisinkomen ook gezien worden als een uitlevering van burgers aan de staat en de moderne kapitalistische arbeidsverhoudingen. De werknemer wordt een in alle opzichten flexibele werknemer, zonder ook maar enige zeggenschap over het productieproces, want die heeft hij afgestaan in ruil voor een basisinkomen. De staat zal de hoogte van het basisinkomen moeten garanderen, maar heeft zich in de afgelopen tijd uit economische overwegingen een onbetrouwbare contractpartner getoond. Wordt met de invoering van een basisinkomen niet een te eenzijdige (staats)afhankelijkheid geschapen? En hoe verhoudt een basisinkomen zich tot de uitgangspunten van een liberale democratie?

15 25 - 16 15 grote zaal plenair
TOESPRAAK HANS VAN MIERLO

16.25 - 17.25 5 bijeenkomsten parallel
DISCUSSIEBIJEENKOMSTEN

zaal 7 alternatieve straffen
voorzitter Marianne Vegt, burgemeester Franekeradeel
met. Winnie Sorgdrager, minister van Justitie
Leo Spigt, Oud-Deken Orde der Advocaten
Frans Olde Rikkert, voorzitter Landelijke Projectgroep Dading
Dhr T.J. van der Valk, dir Nederlandse Federatie voor Reclasseringsinstellingen

Minister Sorgdrager gaat tijdens het Congres Nieuwe Stijl graag in debat met mensen die creatieve ideeën hebben op het gebied van alternatieve straffen. Daarom vroeg zij expliciet hierover te brainstormen in één van de discussiebijeenkomsten.

Immers, er is in de Nederlandse rechtspraak een tendens om zwaardere straffen uit te delen. In de praktijk zijn dat meestal lange vrijheidsstraffen. Daarmee komen echter alle nadelen van het geijkte systeem van vrijheidsstraffen scherper dan ooit naar voren. Het levert de overheid in toenemende mate problemen. Niet alleen op het gebied van financiering.

Voldoen de opgelegde straffen nog wel voldoende? Straffen moeten afschrikken, maar liefst de veroordeelden ook resocialiseren. Vrijheidsstraffen lijken dan niet altijd het beste middel. Op dit moment wordt er in Nederland volop gebouwd aan meer gevangnissen om het ontstane cellentekort op te heffen. Het lijkt echter ook de hoogste tijd voor een discussie over strafvormen die zowel tegemoet komen aan het rechtsgevoel van de samenleving als aan de wens om criminelen, voor zover mogelijk, weer op het juiste pad te brengen. Immers, er bestaan mogelijkheden voor maatschappelijke dienstverlening en het verplicht herstellen van aangebrachte schade. Wellicht moet er bij het straffen meer aandacht komen voor de slachtoffers.

Alle deelnemers aan het congres worden uitgenodigd om in deze discussiebijeenkomst over deze zaken te brainstormen met de minister. Het is het Congres Nieuwe Stijl ten voeten uit. Iedereen kan met hun ideeën komen en iedereen kan participeren in de discussie.

zaal 2 lezing: vrijheid, verantwoordelijkheid en burgerschap, de Nederlandse vrijzinnig-liberale traditie vanaf de 19^e eeuw
voorzitter Henk Giebels, lid D66 statenfractie Noord Brabant
met Dr. Henk te Velde, wetenschappelijk medewerker geschiedenis RU Groningen

Was de oprichting van D66 in 1966 het begin van een nieuwe stroming of was het een logisch vervolg op een langer bestaande beweging in politiek stromenland? Was er voor 1966 niets wat beschouwd kan worden als de voorloper van onze partij? Interessante vragen, die raken aan de immer actuele discussies over het liberale karakter van D66, binnen en buiten de partij. Zowel de PvdA als de VVD leggen bij tijd en wijle claims op delen van het gedachtengoed van D66. Is D66 gewoon een tweede liberale partij of is zij sociaal-democratisch met liberale trekjes? Het spanningsveld, dat door deze vragen worden opgeroepen, maakt het interessant eens wat dieper in te gaan op de geschiedenis van de partijvorming in Nederland. Zeker voor leden van D66. Daarom organiseert D66 tijdens het tweede Congres Nieuwe Stijl een college politieke geschiedenis. Uiteraard is er uitgebreid ruimte voor het stellen van vragen.

Henk te Velde, historicus en onlangs gepromoveerd op een proefschrift over liberalisme, gaat met name in op de verschillende stromingen binnen het Nederlandse liberalisme. Dan blijkt dat het gedachtengoed van D66 veel nauwer verbonden is met bepaalde denkbeelden en richtingen in de Nederlandse politieke geschiedenis dan vaak wordt aangenomen. Het wordt duidelijk waar de wortels van D66 kunnen liggen. Was de oprichting van D66 wel een breuk met het verleden? De periode tussen 1946 en 1966 was eigenlijk een uitzondering in de politieke geschiedenis. Voor die tijd waren er in Nederland altijd twee liberale hoofdstromen te ontdekken. Tijdens het college zullen met name deze twee stromingen nader worden uitgediept. Het gaat daarbij om de spanning tussen 'vrijheid tot' en 'vrijheid van'. In ieder geval hebben alle congresgangers de vrijheid om te komen luisteren en de vrijheid om vragen te stellen. Hopelijk worden tijdens het college voor menig D66-er de wortels van zijn partij blootgelegd.

zaal 3 spanning economie en milieu I
voorzitter Edo Spier, lid Eerste Kamer D66
met Wouter van Dieren, lid Club van Rome, lid D66
Marjan Lucas, vice-voorzitter Groen Links

De laatste dringt steeds meer het besef door, zeker binnen D66, dat een samenleving die er niet in slaagt om naast het draaiend houden van de economie ook het milieu te behouden, geen knip voor de neus waard is. Iedereen is ervan doordrongen dat de aantasting van het milieu moet worden gestopt, maar bij de uitvoering van de plannen om het milieu te beschermen botst men vrijwel altijd met allerlei materiele belangen. De werkgelegenheid en de toekomst van bedrijven staat op het spel, de discussies rond de uitbreiding van Schiphol en de aanleg van de Betuwelijn zijn de voorbeelden bij uitstek. Ook op lokaal niveau worden bijna dagelijks dergelijke debatten gevoerd. Een goed voorbeeld is de discussie rond de Vietnamweide in het Amsterdamse Bos. Stukjes natuur moeten wijken voor werkgelegenheid op

grote schaal Vaak is er voor bedrijven een gebrek aan uitbreidingsmogelijkheden, zoals bijvoorbeeld in het Amsterdamse Havengebied

Gestreefd moet worden naar duurzame ontwikkeling, ook daar is iedereen het over eens In de praktijk van de concrete discussies worden milieu en economie echter nog steeds als tegenstellingen gezien De uitdaging moet worden opgepakt om deze twee aspecten te combineren, al blijkt dat in concrete gevallen vaak moeilijk te realiseren Het is meestal het een of het ander. De begrippen progressief en conservatief krijgen in de discussies over economie en milieu vaak een geheel andere lading Groepen die alle natuur op dezelfde plaats willen behouden staan tegenover hen, die door willen gaan met de ontwikkeling van de economie en het milieu op een andere manier of op een andere plaats tegemoet willen komen Iedereen kent inmiddels de term nimby (not in my backyard) in dit verband In deze discussiebijeenkomst staat dan ook centraal dat stilstand wellicht achteruitgang is, maar dat de vraag is hoe onze samenleving ervoor kan zorgen dat er niet teveel waardevoels verloren gaat in het spanningsveld tussen milieu en economie

zaal 4 de toekomst van Europa

voorzitter Jan Willem Telleghen, adviseur European Affairs, voorzitter SWB-themagroep Europa
met: Laurens Jan Brinkhorst, lid Europees Parlement D66
Bob van den Bos, lid Tweede Kamer D66
J.P.H. Donner, lid Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid
Jos Klaassen, correspondent voor de Volkskrant bij de Europese Unie

In 1996 besluit een Intergouvernementele Conferentie (IGC) van de lidstaten van de Europese Unie over aanpassing van het Verdrag van Maastricht Sinds het einde van de Koude Oorlog lijken de lidstaten meer dan ooit verdeeld geraakt Ogenscheinlijk tegengestelde doelen en belangen slaan barsten in het nu bijna veertigjarige proces van Europese integratie Te veel en te tegenstrijdige wensen en verlangens moeten tegelijkertijd worden vervuld

De voorzitter van de discussiebijeenkomst over de IGC, Jan Willem Telleghen "Wordt Europa een aangeklede vrijhandelszone in hoofdzaak op intergouvernementele basis of slaagt Europa er in zich een effectief politiek concept eigen te maken, gedragen door burgers en door democratische besluitvorming?"

Deze globale tegenstelling is niet nieuw, maar wordt wel duidelijk zichtbaar in een groeiende reeks conflicten De Europese Unie loopt risico's af te buigen naar een kakofonie van opvattingen waarin duidelijk leiderschap ontbreekt

De IGC van 1996 zal niet in staat zijn om alle problemen op te lossen, maar zij belooft wel een waterscheiding te worden de besluiten die genomen zullen worden, bepalen de toekomst van Europa misschien decennia lang. Daarom organiseert D66 een discussie hierover op het Congres Nieuwe Stijl De IGC dient er in elk geval in te slagen een nieuwe consensus op hoofdlijnen te vinden. Dat hoeft misschien niet met elke afzonderlijk lidstaat Een stevige meerderheid moet het echter eens zien te worden over de richting, een scherper omschreven doel, een zo groot mogelijk pakket gemeenschappelijk beleid en een werkbare organisatie van instellingen Dit alles op straffe van ernstige schade aan het integratieproces en grote risico's voor stagnatie, die Europa als economische en politieke factor voor jaren op achterstand kunnen zetten

zaal 5 ontwikkelingssamenwerking

voorzitter Marian Louppen, gedeputeerde Gelderland, D66
met: Jan Hoekema, lid Tweede Kamer D66
Guikje Roethof, lid Tweede Kamer D66

Nog voor het zomerreces zal de minister van Buitenlandse Zaken met een voorstel komen omtrent de herijking van het buitenlands beleid. In de media is de discussie over dit onderwerp al gestart Over de uitkomst hiervan valt evenwel nog niets te zeggen; zo is de rol van ontwikkelingssamenwerking binnen het toekomstige buitenlandbeleid nog onzeker. Het gevaar dreigt dat de begroting van dit departement wordt teruggebracht naar 0,7 procent van het BNP Tevens staat het uitgangspunt van het huidige beleid -structurele armoedebestrijding- onder druk Er gaan stemmen op om Ontwikkelingssamenwerking terug te brengen tot alleen het verstrekken van noodhulp Het uitkleden van ontwikkelingsbeleid en -begroting zal resulteren in nog grotere welvaartsverschillen tussen ontwikkelingslanden en het Westen De lokale bevolking zal hiervan de dupe worden, niet alleen in sociaal-economisch zullen middelen en mogelijkheden beperkt worden, ook de mensenrechtensituatie zal verslechteren Een vroegtijdige discussie over dit onderwerp lijkt de Jonge Democraten zinnig opdat een verarming van het buitenlandbeleid wordt voorkomen De Tweede Kamer-leden van D66, Bob van den Bos en Guikje Roethof, zijn uitgenodigd hierover hun mening te geven. De JD zal onder meer met leden van de werkgroepen ontwikkelingssamenwerking en mensenrechten alsook door de Internationale Commissie vertegenwoordigd zijn

17.25 schorsing

17.00 - 20.30 DINER

- 20.00 - 20.30 grote zaal
Mark Scheepmaker, stand-up comedian
winnaar Leids Cabaret Festival
- 20.30 - 21.00 foyer
Amsterdams Smartlappenkoor
- 21.00 - 23.00 foyer
Rockabilly-trio. Freeze-o-phonics
- 23.00 - 02.00 discotheek Music Wave

ZONDAG 5 maart 1995

Op de ontvangstbalie vindt U Congresboek B met de door de Rapportagecommissie, gehoord de congresdiscussie over het basisinkomen/verzekerd inkomen, ingediende stellingen.

09.00 De Raad van Kerken houdt een oecumenisch ochtendgebed in de dagkapel van de Sint Bernulphuskerk te Oosterbeek. Congresgangers zijn van harte welkom

09.30 - 10.20 grote zaal plenair
HEROPENING door congresvoorzitters
voorstellen

- * congresleiding
- * notulen- en stemcommissie
- * verkiezingsprocedures door de LVC
- * stemprocedures door stemcommissie
- * procedure moties en orde door de RC
- * congresleiding gang van zaken

PRESENTATIE KANDIDATEN BESTUREN EN COMMISSIES

10.20 opening stembussen

10.30 - 11.45 6 bijeenkomsten parallel
TWEDE KAMER, EERSTE KAMER EN EUROPEESPARLEMENT
GECLUSTERD OP PORTEFEUILLE

grote zaal schaarse en schone ruimte
"de fysieke kant van het milieubeleid infrastructuur, woningbouw, grote projecten, Groene Hart
discussie, Nederland als natuurlandschap
voorzitter ?
2^e Kamer Pieter ter Veer, Nicky van 't Riet, Marijke Augusteijn, Machteld Versnel
1^e Kamer Edo Spier, Chel Mertens
Eurofractie Doeke Eisma

zaal 7 werk werk werk?
"Brede terrein van de sociaal-economische problematiek en het werkgelegenheidsvraagstuk. Zijn de Melkert-banen een oplossing? Biedt de elektronische snelweg en andere technologische vernieuwingen voldoende kansen. Zijn de stappen naar flexibilisering genoeg? etc."

voorzitter Leo van de Kerkhof, VNG
2^e Kamer Arthie Schimmel, Bert Bakker, Jan van Walsem
1^e Kamer Hanneke Gelderblom
Eurofractie Johanna Boogert

zaal 2 van de Noordkaap tot de Proet en verder
"Herijking van het buitenlandse beleid, defensiebeleid en ontwikkelingssamenwerking. Zijn wij in staat de samenhang van deze portefeuilles te realiseren?"
voorzitter Marianne de Kwaasteniet, secretaris buitenland hoofdbestuur D66
2^e Kamer Marjijn de Koning, Bob van den Bos, Jan Hoekema, Guikje Roethof
1^e Kamer Marie Louise Tiesinga, Peter Hoefnagels
Eurofractie Jan Willem Bertens

zaal 3 welzijn, zorg en onderwijs

"Kwaliteit staat voorop, maar de overheid trekt zich terug avondrood van de verzorgingsstaat Kan voor iedereen het niveau gehandhaafd blijven in een situatie, waarin vooral de markt stuurt"

voorzitter Jikkie van der Giessen, wethouder Amsterdam D66

2° Kamer Joke Jorritsma, Ursula Lambrechts, Hubert Fermina

1° Kamer Jacqueline de Savornin Lohman, Eddy Schuyer

Eurofractie -

zaal 4 open grenzen: immigratie, asielbeleid, de multiculturele samenleving

"Politiek ontegenzeggelijk één van de meest explosieve onderwerpen Is de politiek in staat Nederland te overtuigen, dat we een "open samenleving" moeten zijn ook al kan niet iedereen zich hier vrij vestigen of blijft het pappen, nathouden en vooral afhouden?"

voorzitter Rick ten Have, raadslid Amsterdam

2° Kamer Boris Dittrich, Louise Groenman, Jan Willem van Waning

1° Kamer Jan Glastra van Loon

Eurofractie Laurens Jan Brinkhorst

zaal 5 "gemeenschapswaarde": veiligheid, sociale controle en criminaliteit

"Welke verantwoordelijkheden en pretenties kan en moet de overheid waarmaken, welke verantwoordelijkheden behoren bij burgers en hoe raken zij betrokken, hoe moet de "normen en waarden" discussie worden aangegaan?"

voorzitter Marian Louppen, gedeputeerde Gelderland, D66

2° Kamer Stephanie van Vliet, Francine Giskes, Thom de Graaf, Olga Scheltema

1° Kamer Boele Staal

Eurofractie -

11 55 - 12.35 Interview Gerrit Jan Wolffensperger door Max van Weezel, journalist Vrij Nederland en VPRO radio

12.45 - 13 45 5 bijeenkomsten parallel
DISCUSSIEBIJEENKOMST

grote zaal Spanning economie en milieu II

voorzitter Edo Spier

met Hans Wijers, minister Economische Zaken

zaal 7 elektronische snelweg

voorzitter Peter van Eyk, lid werkgroep informatiebeleid Tweede Kamer

met Lennart van der Meulen, politiek medewerker Aad Nuis

Jacob Kohnstamm, staatssecretaris van Binnenlandse Zaken

R.A.M. Pruijm, directeur Divisie Informatie Systemen en Technologie, ING Bank

Marleen Stikker, burgemeester Digitale Stad, Amsterdam

Het Paarse kabinet heeft de ambitie dat Nederland op het gebied van de Elektronische snelwegen in Europa een koppositie gaat innemen Op 21 december presenteerde minister Hans Wijers, samen met drie collega bewindslieden, het actieplan Elektronische Snelwegen In de Troonrede was dit al aangekondigd "Eind 1994 zal u een nationaal actieplan bereiken, gericht op proefprojecten van overheid en bedrijfsleven op het terrein van zogenoemde elektronische snelwegen Wil Nederland zijn ambitie vervullen dan is snelheid vereist in het wegnemen van belemmeringen, het vrijmaken van de markt en het tot stand brengen van aansprekende projecten De tijd is er rijp voor De onstuimige groei van Internet, ook in Nederland, bewijst dat

De Nederlandse geschiedenis van de elektronische snelweg is nog maar kort, maar hier en daar zijn al succesvolle projecten en elektronische dorpsstraten ingericht en opgestart. Een goed voorbeeld is De Digitale Stad in Amsterdam "In principe moeten dergelijke projecten met private middelen tot stand worden gebracht", aldus het actieplan Maar. "Mocht de totstandkoming van de elektronische snelwegen niet op de gewenste termijn door private investeringen tot stand kunnen komen, dan zal de regering bezien of en in welke mate zij dit kan faciliteren."

Internet, van oorsprong een overheidsnet (Amerikaanse defensie) werkt nu zonder verdere stimulering of blauwdruk van bovenaf. Dat laat zien dat met overheidsstimulering dus nog veel meer mogelijk is Tijdens de discussiebijeenkomst zal met name worden ingegaan op de rol van de overheid in de ontwikkeling van de elektronische snelwegen Volgens minister Wijers zijn de marktpartijen de primaire spelers, maar in een stimulerend klimaat. Het scheppen van dit klimaat is de taak van de overheid dat sluit goed aan bij de algemene taakstelling van dit kabinet ruimte voor initiatieven, deregulering en een krachtig mededingingsbeleid

Maar is het niet ook een taak voor de overheid om ervoor te zorgen dat bepaalde groepen niet buiten de boot vallen? Moet de overheid niet ook ervoor zorgen dat iedereen wordt bediend?

Het gaat bij de discussie over de elektronische snelweg niet alleen om de techniek de kastjes en de draadjes en de infrastructuur Het gaat ook om het aanbod en de mate waarin gebruikers zelf invloed kunnen uitoefenen op de informatie die zij kunnen verkrijgen Sluit een en ander wel aan bij de behoefte van de gebruikers? Moet de overheid ook informatie garanderen waaraan niet direct op grote schaal

behoefte is? Deze en andere vragen staan centraal tijdens de discussiebijeenkomst, waarin betrokken D66-bewindslieden met andere belanghebbenden en deskundigen in debat zullen gaan.

zaal 2 de waarde van de democratie
voorzitter Cor Wijn, beleidscoördinator VNG
met Herman van Gunsteren, hoogleraar politieke theorie en rechtsfilosofie, Leiden
Jan Glastra van Loon, emeritus hoogleraar rechtsfilosofie

In het najaar van 1994 organiseerde het Opleidingscentrum van D66 in samenwerking met het wetenschappelijk bureau SWB een tweetal debatgroepen. Het doel was om leden bij elkaar te brengen die met D66-geestverwanten van gedachten zouden willen wisselen over politiek of cultureel belangwekkende thema's. Deze thema's staan los van de politieke waan van alledag. In Utrecht en Den Haag gingen zo twee groepen aan de slag met het thema 'De waarde van de democratie'. Ter afronding van deze debatsessies houdt één van deze groepen een openbaar debat met het onderwerp 'De waarde van de democratie'. De twee debatgroepen produceerden trouwens ieder een pittige, boeiende tekst als uitkomst van de verschillende ontmoetingen. Belangstellenden kunnen deze teksten ophalen bij de stand van het Opleidingscentrum.

zaal 3 regionaal economisch beleid
voorzitter Henk Verhaar, zelfstandig gevestigd bedrijfsadviseur
met J.G. Lambooy, hoogleraar economische geografie, universiteit van Amsterdam
Jan Maarten de Vet, consultant bureau Kolpron
Kees Verhaar, regionaal econoom Fryske Akademy Leeuwarden

Het regionaal-economisch beleid staat de laatste tijd weer hoog genoteerd op de politieke agenda. Met name voor regionale bestuurders is dit een 'heet hangijzer' met het oog op de komende statenverkiezingen. Daarom organiseert de SWB voor bestuurders van gemeenten en provincies en andere belangstellenden een fringe meeting over dit onderwerp. Het doel is inzicht te verschaffen in de actuele ontwikkelingen rond het regionaal-economisch beleid. De aandacht voor dit onderwerp is mede ingegeven door de publicatie 'Ruimte voor economische activiteit' van het Ministerie van Economische Zaken. In het kader hiervan werd onderzoek gedaan naar de toekomstige behoefte aan bedrijfslocaties in Nederland. Eén van de belangrijkste conclusies uit het onderzoek is dat er voor de komende tien jaar een toenemende kloof te verwachten valt tussen de vraag en het aanbod van bedrijfslocaties. Aan de factoren die hierbij een rol spelen, zoals de veranderingen in de vraag naar bedrijfslocaties, de diverse elkaar beconcurrerende aanspraken op de beschikbare ruimte en de ontwikkelingen aan de aanbodzijde van bedrijfsruimte, zal uitgebreid aandacht worden besteed. Enkele inleiders, afkomstig uit de provincie, het bedrijfsleven en de wetenschap, zullen hierover een kort referaat houden. Daarna is er gelegenheid tot discussie, waarbij het accent zal liggen op de rol van de regionale partners (publiek en privaot) bij de totstandkoming van het regionaal-economisch beleid.

zaal 4 clientgebonden budgetten in de gezondheidszorg
voorzitter Eddy Schuyer, lid Eerste Kamer D66
met Els Borst, minister Welzijn, Volksgezondheid en Sport
Eelke van der Veen, alg. directeur ZAO zorgverzekeringen en vice-voorzitter Zorgverzekeraars Nederland

De gezondheidszorg is in Nederland in handen van verzekeraars en de aanbieders van zorg (verpleegtehuizen, ziekenhuizen etc.). Het komt erop neer dat deze groepen, samen met de overheid de macht hebben en de patiënten en consumenten er niet aan te pas komen. D66 wil dat veranderen, zo blijkt ook uit het verkiezingsprogramma. In de ideale situatie hebben patiënten en consumenten net zoveel te zeggen als de andere partijen. D66 heeft al eerder in verschillende wetsontwerpen de wens tot uitdrukking gebracht om de positie van de patiëntenorganisaties te versterken.

Niet alleen de structuur, ook het aanbod in de gezondheidszorg is in Nederland traditioneel voorzieningsgewijs geregeld. Er is op dit moment geen mechanisme waardoor flexibiliteit wordt gestimuleerd. De behoefte van de aanbieders lijkt soms belangrijker dan de vraag. Is het niet tijd om dit systeem te kantelen? Moet niet de behoefte van de patiënt, de client, centraal staan? Een systeem, waarbij het gaat om de behoefte van het individu en aanbod en vraag niet meer sectorgewijs worden geregeld, is het systeem van clientgebonden budgetten. De client krijgt een budget, waarmee hij of zij de zorgbehoefte kan vervullen. Daardoor worden de aanbieders gedwongen meer vraaggericht te opereren. Dat lijkt ideaal, maar er zitten nogal wat haken en ogen aan. En die komen tijdens deze discussiebijeenkomst dan ook aan de orde. De (succesvolle) voorbeelden uit de praktijk zijn er inmiddels. Op dit moment wordt er serieus gekeken naar de mogelijkheden van clientgebonden budgetten in de ouderenzorg en de verzorging van verstandelijk gehandicapte kinderen. Op dit moment ligt er een adviesaanvraag, betreffende het systeem bij de ziekenfondsraad, en onze eigen minister lijkt een groot voorstander te zijn. Maar zijn alle patiënten wel in staat hun eigen budget verantwoord in te vullen? En: willen ze dit wel? Wie gaat de controle op zich nemen? Immers, het systeem is meer fraudegevoelig dan het huidige. En wat gebeurt er als een client zijn budget voortijdig heeft verbruikt? Wie gaat de budgettoewijzing doen? Kortom: ruim voldoende gespreksstof voor een discussiebijeenkomst.

13 30	SLUITING STEMBUSSEN	
13.45 - 14 15	grote zaal	plenair
	ACTUELE POLITIEKE MOTIES	
14 15 - 15 45	grote zaal	plenair
	BASISINKOMEN	
15 45 - 16 05	grote zaal	plenair
	TOESPRAAK JAN TERLOUW	
	Jan Terlouw, Gelders gastheer; een Europeaan in de provincie	
16.05 - 16 25	grote zaal	plenair
	TOESPRAAK WIM VRIJHOEF, PARTIJVOORZITTER	
16.25 - 16.30	grote zaal	plenair
	UITSLAGEN VERKIEZINGEN BESTUREN EN COMMISSIES	
16.30	grote zaal	plenair
	SLUITING CONGRES	

OVERZICHT KANDIDATEN BESTUREN EN COMMISSIES

Aan elk stemgerechtigd lid is bij de ledenbalie van het congres een stembiljet uitgereikt.

Een overzicht van vacatures en kandidaten:

orgaan/functie	vac	kand.	pag
Hoofdbestuur			
- vice vz organisatie	1	1	13
- secr. politiek	1	2	13
- secr. buitenland	1	3	14
- 1 ^e penningmeester	1	1	15
- 2 ^e penningmeester	1	4	16
Regio-HB-lid			
- Utrecht	1	2	17
- Gelderland	1	1	18
- Zeeland	1	1	18
- Noord Brabant	1	1	19
- Limburg	1	1	19
- Flevoland	1	1	19
Opleidingscentrum, vz	1	1	19
SWB-bestuur, lid	1	1	20
Financiële cie, lid	1	1	20
Geschillencollege, lid	1	1	21
Rapportagecie, lid	2	6	21

De kandidaten hebben de volgende 14 vragen beantwoord

- 01 achternaam en voorletters
- 02 roepnaam

- 03 geboorteplaats, -datum
 - 04 adres
 - 05 postcode en woonplaats
 - 06 telefoonnummer (privé)
 - 07 opleiding
 - 08 beroep of maatschappelijke functie
 - 09 huidige functie(s) binnen of namens D66
 - 10 vroeger functie(s) binnen of namens D66 (+periode)
 - 11 andere maatschappelijke functie(s)
 - 12 staat op kandidatenlijst van een vertegenwoordigend lichaam (zoja, voor/op plaats)
 - 13 heeft zich kandidaat gesteld voor en andere bestuurlijke of vertegenwoordigende functie
 - 14 geeft op een bijlage een persoonlijke toelichting
- Volgorde van kandidaten: per functie alfabetisch te beginnen met de door loting verkregen letter B (de volgorde geeft op geen enkele wijze een rangorde weer)

Het Hoofdbestuur heeft ingevolge Huishoudelijk Reglement art 104 lid 3 het recht een niet-bindende voordracht aan de ALV te doen met betrekking tot de verkiezing van leden voor het dagelijks bestuur. Bij de functies secretaris politiek, secretaris buitenland en 2^e penningmeester vindt u een dergelijke voordracht

.....

**Hoofdbestuur-Dagelijks bestuur
vice-voorzitter organisatie**

kandidaatnummer 01

- 01 WESTERHOF, J W
- 02 Han
- 03 Doorn, 16-05-1954
- 04 Fuutlaan 68
- 05 2628 MT Delft
- 06 015-628648
- 07 HBO en VO
- 08 vakbondsbestuurder
- 09 1991-heden trainer PSVI
- 10
- 11
- 12 2e kamer + prov. Z.H (onverkiezbaar)
- 13
- 14 Op verzoek van het Opleidingscentrum ben ik de afgelopen jaren binnen D66 veelvuldig actief geweest als trainer 'onderhandelen' en 'teamvorming'. Daarin heb ik verschillende fracties, wethouders, lijsttrekkers mogen ondersteunen en stimuleren en hun functioneren. Het verbeteren van de communicatie speelde daarbij telkens een vooraanstaande rol. Mijn werk als districtcoördinator bij de dienstenbond FNV heeft mijn organisatorische kwaliteiten versterkt en uitgediept. Met al deze ervaring zou ik me de komende jaren graag willen inzetten als vice-voorzitter Organisatie. uitgangspunt zal daarbij zijn het verbeteren van de communicatie tussen alle geledingen van de partij. Dit zal het cement dienen te zijn voor een goede en effectieve organisatie van D66

**Hoofdbestuur-Dagelijks bestuur
secretaris politiek**

voordracht secretaris politiek

- 1 Fred Eisner
- 2 Annelies van Maanen

Kandidaat Eisner kan gezien zijn ervaring als raadslid en zijn ervaring in uiteenlopende diverse bestuurlijke functies gezien worden als iemand die de functie van secretaris politiek op een uitstekende manier gestalte kan geven. Vanuit zijn verantwoordelijkheidsgevoel en creativiteit zal hij goed in staat zijn de politieke discussie binnen de partij mede gestalte te geven. Hij verbindt politieke en organisatorische inzichten op zodanige wijze met elkaar dat hij binnen het Hoofdbestuur/Dagelijks bestuur op pragmatische en

enthousiaste wijze mede gestalte zal kunnen geven aan het besturen van onze partij.

secretaris politiek

kandidaatnummer 02

- 01 EISNER, A
- 02 Fred
- 03 Diemen, 07-07-1953
- 04 Prof.v.Bemmelenlaan 24
- 05 3571 EM Utrecht
- 06 030-718136
- 07 drs bestuurskunde
- 08 beleidsadviseur
- 09 1993-heden SWB bestuurslid
1994-heden Regiobestuur vice vz
Utrecht
- 1993-heden lid werkgroep FEZ
- 10 1984-1986 gem. raadslid
1986-1988 afd bestuurslid
- 11 1994-heden bestuurslid milieu-
organisatie
1993-1994 vz.a i. ouderenhuisvesting
- 12 nee
- 13 nee
- 14 nee

secretaris politiek

kandidaatnummer 03

- 01 MAANEN, E J.T van
- 02 Annelies
- 03 Den Haag, 01-02-1940
- 04 Zeezicht 356
- 05 1111 TS Diemen
- 06 020-6903367
- 07 onderwijs, organisatie, management
- 08 directeur asielzoekerscentrum
- 09
- 10 1988-1995 regiohoofdbestuurslid
Gelderland
1986-1988 regiobestuurslid Gelder-
land
1986-1988 emancipatie medewerker
- 11
- 12 nee
- 13 nee
- 14 * Na een zestal jaren meegedraaid te hebben binnen het hoofdbestuur als regio HB-lid voor Gelderland heb ik enig inzicht gekregen in de werkwijze van het hoofdbestuur. Daardoor zal de overstap van regio HB-lid naar DB-lid hoegenaamd geen drempel opleveren.

* Binnen het hoofdbestuur heb ik mij intensief bezig gehouden met het samenstellen van het verkiezingsprogramma en voel mij, mede daardoor wellicht, betrokken bij de politieke

invulling daarvan na de verkiezingen.

* Ik denk dat ik, als secretaris politiek, meer betrokken kan zijn bij de politieke discussie en besluitvorming. Hetgeen toch de basis is van een politieke partij.

* De terugkoppeling van en naar het HB zie ik als voornaamste taak, De verantwoordelijkheid t.a.v de communicatie op dat punt is van het groot belang Politiek bedrijf je samen en moet ook samen gedragen worden

* Mijn maatschappelijke functie, als directeur van het asielzoekerscentrum van Amsterdam, houdt in dat ik over mijn eigen tijd kan beschikken Ik ben flexibel wat betreft de tijd die ik nodig heb om deze taak goed te kunnen vervullen Uiteraard binnen de marches van mogelijkheden

.....

Hoofdbestuur-Dagelijks bestuur secretaris buitenland

voordracht secretaris buitenland

Een delegatie uit het Hoofdbestuur heeft met de kandidaten gesproken. Op basis van deze gesprekken en op grond van de ervaring met Marjanne de Kwaasteniet als secretaris buitenland heeft het Hoofdbestuur besloten haar voor te dragen als secretaris buitenland

secretaris buitenland kandidaatnummer 04

- 01 BOUATOU, Z
- 02 Zakaria
- 03 Rabat (Marokko)
- 04 Poorthil 2
- 05 4822 AH Breda
- 06 076-420434
- 07 Baccalaureat, Goederen Vervoer Management
- 08 ambtenaar Ministerie van Justitie
- 09
- 10
- 11 1993-1994 vice-vz basisschool "De Burgst"
- 1994-heden mede oprichter Intercultureel Platform Breda lid bestuur Intercultureel Platform Breda
- 1994-heden lid bestuur Sociaal Cultureel Centrum "de Kraaienest" vrijwillig bemiddelaar bij

gemeentepolitie t.b.v
randgroepjongeren

- 12 nee
- 13 gemeenteraadsverkiezingen 1994
- 14 Vanuit het bourgondische Breda wil ik U, oprechte democraten, mijn kandidaatstelling niet onthouden. Ik ben niet voornemens mijzelf de hemel in te prijzen, maar kan U desalniettemin garanderen zeker niet de mindere van de overige getalenteerde kandidaten te zijn

Het is de laatste jaren duidelijk geworden dat onze westerse democratie in haar verdere ontplooiing geremd wordt door de sociale en economische malaise waarin vele van de ons omringende landen verkeren.

In deze is het van wezenlijk belang om de pas ontluikende democratieën in hun groeiproces te stimuleren en waar noodzakelijk te bewaken en verbeteren. Meer pragmatisme en liberalisme zullen hiervoor onontbeerlijk zijn en pas als deze zijn geïmplementeerd in de nog ruwe democratieën kunnen wij, ware democraten, onze eigen democratische idealen nog verder polijsten Aansluitend hierop zal in deze democratieën de poort naar een geordend economisch beleid wijd dienen te staan.

De "staat" waar we samen naartoe moeten werken moet gezien worden als een grote menselijke gemeenschap waarvan de grenzen zich ontlenen aan die van een cirkel

Het is nu ons gemeenschappelijk belang de juiste persoon te kiezen daar wij binnen deze context met een megalomaan die zijn cv. indrukwekkender wil maken niet gebaat zijn.

Een hand kan in zijn eentje niet klappen. Hiervoor zijn er namelijk twee nodig. Reik me de uwe, wees die andere hand. Samen kunnen en zullen we een nieuwe weg inslaan waarin respect voor de mensenrechten en gevoel voor verantwoordelijkheid centraal staan

U veel succes wensend met het maken van uw keuze, Verblijf ik, Zakaria Bouatou.

secretaris buitenland*kandidaatnummer 05*

- 01 GELDER, H A van
 02 Henri
 03 Hasselt (Belgie)
 04 Doornappel 21
 05 5491 KG Sint Oedenrode
 06 04138-73712
 07 NOIB-Nijenrode A-studie
 08 dir./eigenaar van eigen BV
 09 1994-heden voorzitter afd
 10 1982-1993 secretaris afd.
 1994-heden p r. coordinator
 11
 12 per 1-2-1995 in twee raadscommissie als
 niet-raadslid
 13 nee
 14 Sinds 1980 ben ik al lid van D66 waarbij
 mijn activiteiten zich totnutoe beperkten
 tot de plaatselijke politiek. Dankzij veel
 geduld en vasthoudendheid lukte het ons
 eindelijk in 1994 om een raadszetel te
 verwerven in Sint-Oedenrode. Nu deze
 mijlpaal is bereikt zoek ik een nieuwe
 uitdaging binnen D66 om aktiever te
 worden buiten de Brabantse grenzen
 Daarom ben ik zeer geïnteresseerd in de
 vacature **Secretaris Buitenland**, omdat
 dit mij de mogelijkheid biedt om inzicht en
 kennis op te doen in een breed
 internationaal politiek vlak.
 Dit sluit daarnaast goed aan bij de
 internationale werkervaring die ik de
 afgelopen 25 jaar in het bedrijfsleven heb
 opgedaan. Hierbij kan ik bovendien
 buigen op een goede beheersing van alle
 vier moderne talen zowel schriftelijk als
 mondeling.
 In deze tijd van grote verschuivingen
 binnen de politieke stromingen in de
 landen om ons heen zou ik graag de
 kans krijgen om internationaal inhoud te
 geven aan de eigen D66-opvattingen over
 mondigheid van burgers, sociale
 verantwoordelijkheid voor medemensen
 en internationale duurzame samen-
 werking. Hierbij hoop ik natuurlijk ook
 terug te kunnen vallen op de aanwezige
 kennis bij Marianne de Kwaasteniet en
 niet te vergeten bij onze eigen zeer
 ervaren Minister van Buitenlandse Zaken!

secretaris buitenland*kandidaatnummer 06*

- 01 KWAASTENIET, M. de
 02 Marjanne
 03 Aalsmeer, 05-01-1956
 04 van Aerssenstraat 77
 05 2582 JG Den Haag

- 06 070-3558840
 07 doctoraat politieke & sociale
 wetenschappen
 08 ambtenaar ministerie van Buitenlandse
 Zaken
 09 1994-heden secretaris buitenland
 DB
 10 1993 coördinator europees
 verkiezings-
 programma
 11
 12 nee
 13 nee
 14 Sinds ik in februari 1994 door de ALV
 werd gekozen tot secretaris buitenland
 heb ik getracht de taken die bij deze
 functie behoren voortvarend aan te
 pakken: de uitbreiding van onze
 samenwerking met Midden- en Oost-
 Europa naar de Baltische Staten, het
 onderhouden van kontakten met de
 Liberale Internationale, de toetreding van
 D66 tot de ELDR etc. De kontakten die ik
 met zusterpartijen in andere Europese
 landen opbouwde waren intensief en
 inspirerend. Toen ik in december j.l.
 vernam dat ik door mijn werkgever zou
 worden overgeplaatst naar het buitenland
 beschouwde ik het feit dat ik mijn
 secretaris buitenland-schap voortijdig zou
 moeten opgeven dan ook als een van de
 schaduwzijden daarvan

Door een aantal factoren, die buiten mijn
 macht lagen, gaat mijn vertrek naar het
 buitenland echter niet door. Wat ligt meer
 voor de hand, gegeven het enthousiasme
 dat ik nog steeds heb voor deze functie,
 dan mij te herkandideren voor het
 secretaris buitenland-schap? Ten slotte
 staat er nog een uitbreiding van de
 IVSOM-activiteiten naar de Balkan op het
 programma en is het tijd om te gaan
 werken aan ons 'progressieve profiel' in
 de ELDR.... Met alle wisselingen die op
 dit moment in het Dagelijks Bestuur van
 de partij plaatsvinden zorg ik graag voor
 continuïteit op het buitenland-front.

.....

**Hoofbestuur-Dagelijks bestuur
 eerste penningmeester***kandidaatnummer 07*

- 01 POELMANS, M.J.
 02 Matt
 03 Rotterdam, 25-10-1944
 04 Johan Wagenaarlaan 9

- 05 2343 ND Oegstgeest
 06 051-171308
 07 bedrijfskunde (Nijenrode): bestuurskunde (UvA)
 08 hoofd financiën SER
 09 1986-heden fractievoorzitter Oegstgeest
 1992-heden trainer opleidingscentrum
 1994-heden VOOR DE D'RAAD redactie lid
 10 1993-1994 wethouder Oegstgeest
 1993-1994 lid WG Taken en bevoegd-heden SLR/DBS
 11 1976-1986 lid RVB 'Kriterion'
 1979-1985 bewoners ver. 'Haaswijk' vz
 1982-1992 st Montessori onderwijs secr.
 12 Provinciale staten Z-H (onverkiesbaar)
 13 nee
 14 Na jarenlang politiek actief te zijn geweest op lokaal niveau, wil ik ook in ander verband een bijdrage leveren aan D66. In het penningmeesterschap van het hoofdbestuur kan ik zowel mijn specifieke deskundigheid als mijn algemene ervaring kwijt. Door mijn huidige functie als hoofd financiën bij de SER en mijn vroegere nevenfunctie als wethouder van financiën beschik ik over de benodigde vakkennis, ook op het gebied van bestuurlijke informatievoorziening en automatisering. Tegelijk staan mijn studie (afstudeer-richting politieke wetenschappen) en belangstelling (sociaal-economisch beleid) borg voor een algemene inbreng in het bestuur van een partij die meer toekomst heeft dan verleden

.....

Hoofdbestuur-Dagelijks bestuur tweede penningmeester

voordracht tweede penningmeester.

1. Robert van Lente
2. Frans van Drimmelen
3. Bart van Driel

Kandidaat van Lente heeft een zeer ruime ervaring binnen het financiële vlak. Hij heeft diverse functies als penningmeester vervuld binnen D66 en kent het wel en wee van de partij goed. Daarnaast heeft kandidaat 1 blijk gegeven van een algemene zeer ruime betrokkenheid bij overige bestuurlijke zaken. Zijn ervaring als raadslid, penningmeester, zijn huidige functie en opleiding maken hem tot een zeer geschikte kandidaat om de functie van tweede penningmeester te

vervullen.

tweede penningmeester kandidaatnummer 08

- 01 DRIEL, B. van
 02 Bart
 03 Amsterdam, 28-05-1935
 04 de Roos van Dekama 12
 05 1183 KT Amstelveen
 06 020-6410597
 07 HBO
 08 plv. rector SG voor VBO Mavo Havo Ath
 09 geen
 10 geen
 11 1983-1993 penningmeester ver-
 leraren Levende Talen
 1994-heden penningmeester St
 Nifterlake, dagverblijf
 dubbelgehandicapte
 kinderen
 1994-heden penningmeester St Twin
 City, internationale
 stedenbanden Amstelveen
 12 nee
 13 nee
 14 nee

tweede penningmeester kandidaatnummer 09

- 01 DRIMMELEN, F.A van
 02 Frans
 03 Niawier (Dongeradeel), 05-10-1965
 04 de Clercqstraat 85 II
 05 1053 AG Amsterdam
 06 020-6185303
 07 WO politicologie/bestuurskunde
 08 secretaris Jong management NCW
 09 1992-heden afd. penningmeester
 Amsterdam
 10 1993-1994 afd. campagneleider
 Amsterdam
 1992-1992 afd. bestuurslid
 Amsterdam
 1990-1992 gem.ass.fractievoorzitter
 Amsterdam
 11 1992-1994 secr. sticht. Hortus
 Botanicus
 12 lijstduwer deelraad Oud-West
 13
 14 Mijn ervaring als campagneleider,
 bestuurslid en penningmeester van D66
 Amsterdam denk ik te kunnen gebruiken
 om de functie van tweede penning-
 meester van het Hoofdbestuur van D66
 goed te vervullen. Het tweede penning-
 meesterschap is goed te combineren met
 mijn werk als secretaris van Jong
 Management NCW in Den Haag.

De uitdaging van het bekleden van de functie van tweede penningmeester zit in de beperkte middelen van de partij, die op een zo degelijk en redelijk mogelijke wijze besteed moeten worden. Een goede penningmeester is heel wat waard

D66 dient een tweede penningmeester te hebben die weet wat in de regio en de afdelingen op financieel gebied leeft, maar ook oog heeft voor wat landelijk belangrijk is om de partij goed te laten functioneren.

De Amsterdamse afdelingsfinancien kan ik met een gerust hart achterlaten Nu wacht een nieuwe uitdaging

tweede penningmeester

kandidaatnummer 10

- 01 LENTE, R J. van
- 02 Robert
- 03 Den Haag, 11-11-1954
- 04 Mezenplein 17
- 05 2566 ZS Den Haag
- 06 070-3620354
- 07 universitair economie
- 08 Financieel Econoom Ministerie van Financien
- 09 1994-heden lid gemeenteraad Den Haag
- 10 1993-heden werkgroep FEZ D66
- 11 1991-1994 lid redactie Het Buitenhof afd.blad
- 12 nee
- 13 nee
- 14 Voor een grote partij als D66 met nog steeds relatief (te) weinig leden en daarom een relatief klein financieel draagvlak is het essentieel dat de financien goed geregeld zijn. Persoonlijk heb ik het belang daarvan ervaren als penningmeester van het afdelingsblad van de afdeling Den Haag en nu als penningmeester van de D66-fractie in de gemeenteraad van Den Haag. Overigens, van het belang van een efficiënte en inzichtelijke financiële boekhouding heeft iemand die bij het Ministerie van Financien als financieel econoom werkzaam is, niet te overtuigen Ik meen dat ik met mijn ervaring op dit gebied goed kan functioneren als tweede penningmeester van D66, temeer daar de tweede penningmeester zich met name met het betalingsverkeer en de regiofinancien moet bezig houden Dat ik in Den Haag woon en (op relatief korte afstand van het landelijk secretariaat) werk, is dan mooi meegenomen

tweede penningmeester

kandidaatnummer 11

- 01 LOOSEN, J W L
- 02 Hans
- 03 Arnhem, 06-08-1940
- 04 Osdorper Ban 399-F
- 05 1068 MC Amsterdam
- 06 020-6109740
- 07 HBS-B en grafische diploma's
- 08 zelfstandig zakenman
- 09 1992-heden penningmeester
1993-heden secretaris
- 10
- 11
- 12 nee
- 13 nee
- 14 nee

regio-HB-lid Utrecht

kandidaatnummer 12

- 01 MULDER, J.
- 02 Joop
- 03 Heiloo, 01-08-1926
- 04 Meester Bosweg 3
- 05 3956 XH Leersum
- 06 03434-56256
- 07 HBS-B kand studie Economie
- 08 geen
- 09 1993-heden regiohoofdbestuurslid
- 10 1992-1993 plv.AR lid
- 11
- 12
- 13
- 14 nee

regio-HB-lid Utrecht

kandidaatnummer 13

- 01 OUWEHAND, A W.
- 02 Ton
- 03 Amsterdam, 03-06-1950
- 04 Bovencamp 39
- 05 3992 RX Houten
- 06 03403-51563
- 07 MDS,div management + automatiseringsopleidingen
- 08 directeur Stichting Informatievoorziening Verslavingszorg
- 09 geen
- 10 1992-1994 steunfractielid Houten
1992-1994 afd.bestuurslid
1993-1994 coord programmacie
1994-1994 raadslid/fractievz.
- 11 1994-heden penningmeester JCAA
congres 1996

1984-1992 penningmeester
Boddaert/Hoorn
1992-heden vz.Europese werkgroep
voor informatie
systemen in de versla-
vingszorg
1992-1994 vz.bewonersvereniging
"Bovenkamp e.o" Houten

- 12 nee
13 nee
14 Mijn naam is Ton Ouwehand, 44 jaar, gehuwd en vader van twee kinderen, afkomstig uit Houten. Hierbij stel ik mij beschikbaar voor de vacature van regio-HB-lid voor de regio Utrecht. Als lid van D66 heb ik al verschillende (dikwijls combinatie-) functies gehad in de lokale politiek (steunfractielid, afdelingsbestuurslid, fractieassistent, raadslid/-fractie voorzitter). Door een onverwacht politiek einde aan mijn raadslidmaatschap in de gemeenteraad van Houten ben ik weer beschikbaar voor een andere functie binnen de partij.

Daarom stel ik mij beschikbaar voor een lidmaatschap van het hoofdbestuur van de partij. Een passief D66-lidmaatschap past niet bij mijn opvatting van maatschappelijke en politieke betrokkenheid. Dit komt ook tot uiting in mijn dagelijks werk. Al meer dan zeventien jaar werk ik in de geestelijke gezondheidszorg waarvan vijftien jaar in de verslavingszorg. Na zeven jaar directie van een consultatie bureau voor Alcohol en Drugs ben ik sinds 1987 plv. directeur van landelijke koepelorganisatie in de verslavingszorg. Daarnaast ben ik directeur van de Stichting Informatie-voorziening Verslavingszorg. Deze laatste functie zal per 1 januari 1995 mijn hoofdtaak zijn. Door mijn werk en door diverse bestuursfuncties in o.a. de jeugdhulpverlening en de gezondheidszorg alsmede door mijn deelname aan en voorzitterschap van enkele Europese werkgroepen op het terrein van de Europese informatie-voorziening van de verslavingszorg en het penningmeesterschap van het ICAA-wereldcongres 1996 te Amsterdam, heb ik waarschijnlijk voldoende bestuurlijke kennis om het HB-lidmaatschap volwaardig te kunnen uitoefenen. Als mijn eerste taak zie ik het naar behoren vertegenwoordigen van de regio Utrecht in het HB. Door middel van regelmatige terugkoppeling in het regio-bestuur en indien gewenst naar de afdelingen en de ARV wil ik mijn bestuurlijke steentje bijdragen aan een hechte samenhang in de partij.

.....

regio-HB-lid Gelderland

kandidaatnummer 14

- 01 KROESEN, J.G.J.
02 Hans
03 's-Heerenberg, 19-03-1957
04 v. Wageningenstraat 59
05 6813 DN Arnhem
06 085-451120
07
08 bedrijfsleider
09 1987 penningmeester Regio
1988 lid activiteitencomm.
regio Gelderland
10 1982-1983 werkgroep lid M Oosten
1984-1987 afd. penningm. Liemers
11
12 gemeente Arnhem D66 (no 14)
13 Provinciale staten (onverkiesbaar)
14 nee

.....

regio-HB-lid Zeeland

kandidaatnummer 15

- 01 SOLLIE, H.R.
02 Mira
03 Enschede, 18-03-1964
04 Lepelstraat 1
05 4381 HJ Vlissingen
06 01184-13706
07 RUU, rechtsgeleerdheid
08 juridisch medewerker architectenbureau
09 1994-1995 PS lid verkiezingscie
10 1991-1993 afd. lid bestuur Den Haag
11 geen
12 nee
13 nee
14 Op dit moment ben ik lid van de regionale verkiezingscommissie voor de Provinciale Staten verkiezingen. Dit is een hele leuke gelegenheid om nader kennis te maken met andere Zeeuwse D66 afdelingen. Met ervaren en nieuwe kandidaten voor de staten, met kritische vragenstellers en met leden, die achter de schermen, zorgen dat alles goed geregeld is. Ik verwacht dat je als regio-hoofdbestuurslid ook de kans krijgt om samen te werken met ervaren, nieuwe, kritische en praktische D66 leden. Om met deze leden, zorg te dragen voor een "goede communicatie" tussen het hoofdbestuur en de regio Zeeland, lijkt me een leuke taak.

regio-HB-lid Noord-Brabant*kandidaatnummer 16*

- 01 BRUIJN, R R de
- 02 Roland
- 03 Oostburg, 16-09-1951
- 04 Duurstedestraat 151
- 05 4834 HJ Breda
- 06 076-650712
- 07 Ped Academie
- 08 leraar + adj.dir basisschool Dordrecht
- 09 1993-heden regiohoofdbestuurslid
1991-1995 PS lid N.Br.
- 10 1972-1979 afd. div.functies Breda
1979-1982 AR lid
1984-1991 HB lid
- 11
- 12 Tweede Kamer
- 13
- 14 nee

regio-HB-lid Limburg*kandidaatnummer 17*

- 01 HOMAN, H
- 02 Hennie
- 03 Amsterdam, 24-09-1955
- 04 Ellecuyigaard 96
- 05 6227 EB Maastricht
- 06 043-670137
- 07 HTS-civiele techniek en bedrijfskunde
- 08 management consultants/assessor
- 09 1993 HB regio hoofdbestuurslid Limburg
1993 lid POR cie
- 10 1991-1993 regiobestuurslid
1991-1993 regionale
campagnecoördinator
Limburg
- 1993-1994 vz regionale campagne cie
Limburg
- 11 1989-1994 lid/vz bedrijfsbestuur unie
BLHP
- 1991-1994 lid Bouwk cie woning-
vereniging
- 12 provinciale staten 1995 nr 8
- 13 provinciale statenlid Limburg
- 14 Graag wil ik een 2e termijn als regio HB-
lid mijn activiteiten in het HB en in de
POR-cie voortzetten Een stem van U, zal
het vertrouwen wat men mij het
afgelopen termijn heeft gegeven, bevesti-
gen Bovendien ook voor mij de mogelijk-
heid om mede vorm te geven aan de
implementatie van de uit het POR-rapport
mogelijk voorkomende veranderingen in
onze partij.

regio-HB-lid Flevoland*kandidaatnummer 18*

- 01 BOOM, M
- 02 Gretha
- 03 Rotterdam, 15-07-1949
- 04 Grasmeeent 104
- 05 1357 JM Almere
- 06 036-5313724
- 07 MULO-B/MBO-JW
- 08
- 09 1990-1995 raadslid
1995-heden raadsfractievoorzitter
1988-heden redactie lokale
D66 nieuwsbrief
- 10 1980-1982 bestuurslid Rijswijk
1986-1990 bestuurslid Almere
1994 voorz programmacie
- 11 1991-heden DB-lid Steunpunt VE
Flevoland

12

13

- 14 Uit eigen ervaring weet ik hoe belangrijk -
en hoe prettig! - een goed werkend
bestuur is voor de rest van de
organisatie Een bestuur kan effectief
werken als de leden weten voor wie en
met welk doel zaken geregeld dan wel
voorbereid moeten worden Op grond van
ervaring in en op diverse partijniveaus
meen ik een beeld te hebben van de
behoefte van leden, afdelingen en regio's
en denk ik mij nuttig te kunnen maken
ten behoeve van de partij. Afdelingen en
regio's zijn gebaat bij snelle berichtgeving
vanuit het bestuur. Binnen alle afdelingen
van onze regio heb ik goede contacten
met bestuursleden en/of bestuurders Ik
denk dan ook aan zo'n snelle bericht-
geving te kunnen voldoen. En tenslotte.
besturen vind ik leuk.

Opleidingscentrum voorzitter*kandidaatnummer 19*

- 01 KONINGSVELD-DEN OUDEN, A.E.
- 02 Annelies
- 03 Oegstgeest, 11-09-1952
- 04 Hazenboslaan 40
- 05 2341 SE Oegstgeest
- 06 071-170436
- 07 landbouwhogeschool (ir)
- 08 Sectorhoofd wonen/werken Bos en
Lommer Amsterdam
- 09 1993-heden voorzitter PSVI
1979-heden steunfractielid gemeente-
raad

- 1994 programma-cie Z-H
 10 1977-1982 werkgroep volks-
 huisvesting SWB
 1981-1988 afd secretaris
 Oegstgeest
 1990-1993 bestuurslid PSVI
 11
 12 gemeenteraad Oegstgeest
 13 provincie Zuid-Holland (onverkiesbaar)
 14 Mijn voorzitterstermijn loopt in maart
 1995 af. Graag stel ik mij voor een
 volgende termijn verkiesbaar Het PSVI
 heet inmiddels Opleidingscentrum D66
 Het is een levende organisatie die mid-
 den in de partij staat Met relatief weinig
 geld en veel inzet en enthousiasme van
 de medewerkers en van vele vrijwilligers
 vanuit alle lagen van de partij, slagen we
 erin een programma te realiseren
 waarmee de belangen van de partij en
 van de leden zo goed mogelijk worden
 bediend Komende tijd zal het accent in
 het programma worden verlegd van train-
 ings voor (toekomstige) raadsleden en
 afdelingsbesturen naar "gewone " leden
 die het politieke debat willen aangaan.
 Ook andere doelgroepen blijven echter in
 beeld. Meer samenwerking zal worden
 gezocht met het Wetenschappelijk bureau
 en de Bestuurdersvereniging. Ook
 afstemming van de drie geledingen met
 het politieke programma van het hoof-
 dbestuur zal meer aandacht krijgen.
 Graag wil ik mijn ervaring en
 enthousiasme voor de vorming en
 training van een partijkader nog twee jaar
 aan het Opleidingscentrum geven

SWB bestuurslid

kandidaatnummer 20

- 01 AVORT, A.J.P.M van der
 02 Arno
 03 Oirschot, 19-06-1957
 04 Castaert 87
 05 5688 PJ Oirschot
 06 04997-75024
 07 socioloog
 08 directeur vakgroep algemene sociale
 wetenschappen
 universiteit Utrecht
 09 1992-heden lid rapportagecommissie
 10 1982-1988 AR lid
 1988-1989 commissie 2001 lid
 1986-1992 LVC lid/voorzitter
 11 1986-1989 bestuur centrum
 volwassenen educatie
 1990-heden lid Nederlandse Gezins-
 raad

- 12 nee
 13 nee
 14 Zeker nu D66 deelneemt aan de regering,
 is een sterke "denktank" van de partij, de
 stichting wetenschappelijk bureau, van
 groot belang. Mede vanuit mijn achter-
 grond als wetenschapper en onderzoeker,
 maar ook door mijn ervaring van de
 laatste vijf jaar als manager van een
 grote sociaal-wetenschappelijke
 vakgroep, meen ik een goede bijdrage
 aan het bestuur van de SWB te kunnen
 leveren.

In de partij heb ik reeds geruime tijd
 allerlei ondersteunende functies, voorna-
 melijk achter de schermen, op de achter-
 grond, vervuld. Op dit moment ben ik
 uitsluitend lid van de Rapportagecommis-
 sie, en heb ik voldoende tijd beschikbaar
 om daarnaast ook bestuurslid SWB te
 worden Hoewel ik me realiseer dat de
 huidige vacature is ontstaan door het
 aflopen van de eerste termijn van een
 bestuurslid, die zich vermoedelijk her-
 kiesbaar zal stellen, hoop ik desondanks
 dat u mij een serieuze kans wilt geven
 om verkozen te worden

Versterking van de werkgroepen in de
 SWB in het algemeen acht ik een be-
 langrijke prioriteit Voorrang verdienen
 daarbij die groepen die zich bewegen op
 beleidsvelden, waar zich momen-teel de
 grootste maatschappelijke problemen
 voordoen, in het bijzonder werkgelegen-
 heid, migratie en inte-gratie, milieu, mobi-
 liteit en verkeer, emancipatie Verdere
 professionali-sering van de werkzaamhe-
 den zal nagestreefd moeten worden,
 zodat de partij voortdurend kan beschik-
 ken over voldoende kennis en feiten
 Alleen dan kunnen wij onze "traditie"
 waarmaken van gefundeerde, afge-wogen
 standpuntbepalingen bij besluitvorming
 over tal van beleids-terreinen.

financiële commissie lid

kandidaatnummer 21

- 01 WILLEMSEN, R TH.H
 02 Renato
 03 Amsterdam, 29-06-1953
 04 Zeeburgerkade 472
 05 1019 HP Amsterdam
 06 020-6632985
 07 universitair (Dr)
 08 hoofd beleggingsresearch SNS bank
 09 1994-heden deelraadslid Zeeburg
 10 1993-1994 lokale programma-
 commissie

- 11 1994 vice-voorzitter Flevohuis
- 12 nee
- 13 nee
- 14 nee

geschillencollege lid

kandidaatnummer 22

- 01 KAAM, P.C A van
- 02 Piet
- 03 Oud en Nieuw Gastel, 01-01-1933
- 04 Imkerberg 46
- 05 4708 JC Roosendaal
- 06 01650-37132
- 07 MTS Electrotechniek
- 08 gepensioneerd
- 09
- 10 1983-1984 afd bestuurslid
- 1985-1986 lid verkiezingscomm.
- 1993-1994 vz verkiezingscomm
- 11 1977-1987 vice voorzitter Pa-
rochiebest
- 1986-1991 secr woningb.ver.
- 1991-heden vice voorzitter woning-
bouwvereniging.

12

13

- 14 Na enige aarzeling heb ik besloten mij
candidaat te stellen voor het lid-
maatschap van het Geschillencollege
Deze aarzeling kwam voort uit het feit dat
ik niet over enige juridische bagage
beschik die mij aanvankelijk nodig leek
om als lid in een dergelijke commissie te
kunnen functioneren.
Maar na enig nadenken kwam ik tot de
conclusie misschien toch inbreng te kun-
nen leveren ook al ben ik geen jurist of
een academisch geschoolde
Dit omdat naar mijn mening ook iemand
met een gezond verstand, de nodige
levenservaring (61 jaar), 40 jaar arbeids-
ervaring waarvan 25 in een leidinggevende
functie en de nodige bestuurlijke ervaring
zich ook een oordeel moet kunnen
vormen over een aan dit college voorge-
legde zaak

rapportagecommissie lid

kandidaatnummer 23

- 01 DIEPEN-HOOGWERF, J A W. van
- 02 Joke
- 03 Ursem, 10-07-1944
- 04 Houtzaagmolen 163
- 05 1622 HM Hoorn
- 06 02290-36888/71856

- 07 HBO
- 08 medewerker I-SZW Inspectie en Infor-
matiedienst Arbeidswet en Arbo
- 09 1992-heden Prov.Statenlid N-H
- 1988-heden Regionaal (werkgroep)
- 1991-heden Landelijke werkgroep
- 10 1980-1992 Bestuurslid Hoorn
- 1980-heden Werkgroepen
- 11 1994-heden Stuurgroep VJS
- 1970-heden KNZB diversen
- 12 provincie N-H /Gemeente Hoorn
- 13 nee
- 14 nee

rapportagecommissie lid

kandidaatnummer 24

Kandidaatnummer 24, Dhr de Haan, heeft
zich teruggetrokken. Attentie, hij staat **wel** op
uw stemformulier vermeld, maar wordt niet
meegenomen in de bepaling van de uitslag

rapportagecommissie lid

kandidaatnummer 25

- 01 HOED, CH M den
- 02 Charles
- 03 Rotterdam, 25-11-1950
- 04 von Weberlaan 22
- 05 3055 HX Rotterdam
- 06 010-4183472
- 07 doctoraal rechten (Mr)
- 08 adjunct-directeur
- 09 1993 lid landbouwwg SWB
- 10
- 11 voorzitter v/d beroepscommissie
internationale scharrelvleescontrole
- 12
- 13
- 14 Sinds eind 1993 ben ik actief in de SWB-
Landbouwwerkgroep Dit is uitermate
interessant maar het werk in die groep
sluit zo meer aan op mijn werk als
directielid van een agrarische organisatie,
dat het geen verbreding van mijn
betrokkenheid met D66 als politieke partij
geeft. Je raakt geïdentificeerd met je
landbouw-discipline, terwijl er zoveel
meer is. Daarom lijkt het mij zinvol om
deel te nemen aan een commissie die
aanrakingspunten heeft in de hele partij
Alhoewel het bewaken van procedures
e d. weinig te maken heeft met "politiek
avontuur" is het toch belangrijk, dat dit
gebeurt, ondanks het feit dat D66 weinig
procedure- en structuurgericht is of
misschien niet "ondanks" maar wellicht
"omdat" ?

rapportagecommissie lid*kandidaatnummer 26*

- 01 HOEFNAGEL, D.I.M J.
 02 Désirée
 03 Nijmegen, 02-11-1956
 04 van Trigtstraat 68
 05 2597 XA Den Haag
 06 070-3264536
 07 Nederlands recht
 08 juridisch beleidsmedewerker OCW
 09
 10 1991-1994 secretaris afd België
 11
 12 nee
 13 nee
 14 Ik stel mij kandidaat voor de rapportagecommissie om langs die weg een nuttige bijdrage te kunnen leveren aan de partij. De rapportagecommissie vervult een actuele rol, zij het achter de schermen, voor mij geldt: beter nuttig bezig op de achtergrond dan minder interessant werk in de schijnwerpers

rapportagecommissie lid*kandidaatnummer 27*

- 01 LAND, M.S. van der
 02 Menno
 03 Heemskerk, 30-08-1973
 04 Dopheidestraat 37
 05 2165 VN Lisserbroek
 06 071-156307/02521-13232
 07 politicologie, RU Leiden
 08 student
 09 1994-heden bestuurslid afd
 10
 11
 12 nee
 13 nee
 14

rapportagecommissie lid*kandidaatnummer 28*

- 01 LOOS, J J. van der
 02 Jos
 03 Den Haag, 08-11-1959
 04 Toussaintkade 14
 05 2513 CJ Den Haag
 06 070-3633474
 07 universitair
 08 beslissingsambtenaar Immigratie en Naturalisatie Dienst
 09
 10
 11 1992-1993 bestuurslid bewonersorganisatie
 1991-1993 secretaris Globbetrotters

Club

- 12 nee
 13 nee
 14 nee

rapportagecommissie lid*kandidaatnummer 29*

- 01 TEMPE, R.R de
 02 Raimond
 03 Baarn, 22-12-1942
 04 Rijtuigweg zuid 157
 05 4611 WR Bergen op Zoom
 06 01640-41929/070-3466221
 07 HBS-B/studie psychologie/ GO-C literatuur documentatie
 08 wetenschappelijk documentalist onderwijs onderzoek
 09 1990-heden secr. mediawg SWB
 1992-heden lid onderwijswg SWB
 10 1990-1994 vice-vz afd Bergen op Zoom
 11 1985-heden schoolbestuur VWO/Havo/Mavo
 1985-heden diverse in de ABOP
 1986-heden diverse in VPRO
 12 nee
 13 nee
 14 nee

ACHTERGROND INFORMATIE BIJ DISCUSSIEBIJEENKOMST "DE TOEKOMST VAN EUROPA
IGC 1996" DIE GEHOUDEN ZAL WORDEN OP ZATERDAG 4 MAART VAN 16 25 - 17 25 UUR,
ZAAL 4

De Intergouvernementele Conferentie 1996

In 1996 besluit een Intergouvernementele Conferentie van de lidstaten van Europese Unie over aanpassing van het Verdrag van Maastricht. Sinds het einde van de Koude Oorlog lijken de lidstaten meer dan ooit verdeeld geraakt. Ogenschijnlijk tegengestelde doelen en belangen slaan barsten in het nu bijna veertigjarige proces van Europese integratie. Te veel en te tegenstrijdige wensen en verlangens moeten tegelijkertijd worden vervuld.

Wordt Europa een aangeklede vrijhandelszone in hoofdzaak op intergouvernementele basis of slaagt Europa er in zich een effectief politiek concept eigen te maken, gedragen door de burgers en door democratische besluitvorming?

Deze globale tegenstelling is niet nieuw maar wordt wel herkenbaar in een groeiende reeks afzonderlijke conflicten. Meestal is er geen sprake van twee duidelijke kampen, doch eerder van een variatie van verschillende standpunten. Voorkeuren voor de één of andere combinatie vertonen vaak een reeds compromislozer invloed van nationale belangenafwegingen. De Europese Unie loopt risico's af te buigen naar een kakafonie van opvattingen waarin duidelijk leiderschap geboden noch aanvaard wordt.

Uitbreiding naar Midden-Europa is een kwestie van tijd, terwijl tegelijk nauwere integratie tussen de lidstaten geen gepasseerd station mag zijn. De EU zou zuiniger met de middelen moeten om-springen, maar uitbreiding zou bij ongewijzigd beleid tot een ongekende groei van de EU-begroting leiden.

De instellingen in Brussel moeten democratischer worden en slagvaardiger kunnen optreden ook als er 20 of meer lidstaten zijn, maar de invloed van de afzonderlijke lidstaten mag niet afnemen sinds in tal van lidstaten de nationale identiteit een belangrijke politiek issue is geworden. "Transparantie" is een groot goed vinden de meesten, maar intussen voert Nederland een eenzame strijd voor meer openbaarheid van de Raad. Een groep lidstaten wil verder integreren met name door vast te houden aan de criteria en het tijdpad van de Monetaire Unie. Een andere groep wil graag, maar zal zich niet op tijd kunnen kwalificeren, terwijl weer andere lidstaten mordicus tegen zijn.

Sinds het wegvallen van de grenzen schreeuwen nieuwe issues, zoals het asielbeleid en bestrijding van de georganiseerde misdaad om een oplossing. Het is effectieve afstemming en nauwe samenwerking op Europese schaal broodnodig, terwijl de nationale regeringen juist met de rug naar elkaar opereren.

Mogelijk gemaakt door het medebeslissingsrecht Maastricht zijn Parlement en Raad inmiddels in een machtsstrijd gewikkeld over de vraag of de burgers of de regeringen de Europese politiek bepalen. Nationale parlementen beginnen zich - eindelijk - voor de Europese zaak te interesseren en een plaats aan tafel op te eisen. De Commissie loopt serieuze risico's invloed te verliezen. Meer dan enkele jaren geleden kan de uitkomst van deze machtsstrijd bepalend zijn voor het karakter van Europa als integrerend continent.

Sinds het moeizame compromis van Maastricht is veel meer discussie over Europa ontstaan. Dat is verheugend, ook al bereikt het de burger nog zelden, opereren nationale politici soms alsof Europa niet bestaat en slagen veel media er nog te vaak in Europa te verzwijgen of te ridiculiseren.

Het verhevigde debat heeft tegenstellingen aan het licht gebracht die in feite het einde betekenen van een consensus op hoofdlijnen over de richting van Europese integratie. Deze consensus, tussen hardlopers en treuzelaars, bestond uit het behoedzaam, maar gezamenlijk integreren in een "federale" richting zonder dat werd aangegeven waar het einddoel lag. Deze gemeenschappelijke richting is inmiddels uitgewaaierd in twee hoofdrichtingen, die voor verschillende lidstaten verschillend zijn ingevuld.

De IGC van 1996 zal niet in staat zijn alle problemen op te lossen, maar zij belooft wel een

waterscheiding te worden, de besluiten die genomen zullen worden zullen de toekomst van Europa bepalen, misschien decennia lang.

De IGC dient er in elk geval in te slagen een nieuwe consensus op hoofdlijnen te vinden. Dat hoeft misschien niet met elke afzonderlijke lidstaat. Een stevige meerderheid van lidstaten moet het echter eens worden over richting, een scherper omschreven doel, een zo groot mogelijk pakket gemeenschappelijk beleid, een werkbare organisatie van de instellingen en effectieve democratische procedures, op straffe van ernstige schade aan het integratieproces en grote risico's voor stagnatie die Europa als economische en politieke factor voor jaren op achterstand kunnen zetten.

Vanuit Nederlands perspectief en vanuit het gedachtegoed van D66 is het bepaald niet onverschillig welke hoofdrichting het wordt. Of enkele lidstaten al of niet binnen een kopgroep de dienst uit maken of dat ook de wensen van kleinere landen tellen is een wereld van verschil. Tussen een grote handelsvrijezone en een sterk communautair Europa, of tussen burgers en politici die zich oriënteren op de natie en Europese stellingen die de middelen krijgen duidelijk te maken wat zij betekenen voor de toekomst van dit werelddeel is een verschil van dag en nacht.

Jan Willem Tellegen

In SWB verband is door een ad hoc projectgroep voor de Themagroep Europa een uitgebreider concept ten behoeve van een bredere discussie binnen en buiten D66. Belangstellenden kunnen deze notitie bij de SWB aanvragen.

D66 afdeling België heeft op 10 januari jl. gebrainstormd over de Inter-gouvernementele Conferentie (IGC) die in 1996 van start gaat. Daniel Hanekuyk, voorzitter van D66 afdeling België doet verslag.

Brainstorm van D66 afdeling België over de IGC

De IGC in 1996 is bedoeld om na te gaan of en, zo ja, hoe het Unie-verdrag verbeterd moet worden. D66 afdeling België vindt dat de besluitvorming van de Unie efficiënter, democratischer en transparanter moet worden.

- 1 Een herziening van de eerste pijler van de Unie, betreffende de Europese Gemeenschappen, is nodig als volgt:
 - versterking van de democratische controle door toekennen van een volledig medewetgevingsrecht van het Europese Parlement op al die terreinen waar meerderheidsbesluiten van de Raad zijn voorzien,
 - meer transparantie in de besluitvorming van de Raad, waar de Raad als medewetgever optreedt moeten besluitvorming en de verantwoording daarvan in het openbaar plaatsvinden,
 - aanvaarding dat de Raad als regel met meerderheid besluiten treft; slechts bij uitzondering blijft unanimiteit voorzien (m.n. fiscale maatregelen).
- 2 De derde pijler van de Unie heeft betrekking op zaken die rechtstreeks van belang zijn voor het wel en wee van de burger (asielbeleid, immigratie, criminaliteitsbestrijding, drugsbeleid). Daarom moet het intergouvernementele karakter worden aangepast in een structuur die rechtswaarborgen schept voor de individuele burger. Het is niet aanvaardbaar dat het Verdrag van Schengen, dat in 7 lidstaten op 26 maart 1995 van kracht wordt, het beginsel van scheiding der machten met voeten treedt: besluitvorming is in handen van een ambtelijk orgaan, niet aan rechtscontrole onderworpen. Inpassing van Schengen in de derde pijler is nodig met gelijktijdige invoering van een beroepsprocedure bij het Hof van Justitie en controle door het Europese Parlement.
- 3 Tenslotte moet de tweede pijler van de Unie, het Gemeenschappelijke Buitenlands en Veiligheidsbeleid, een impuls krijgen door een intentieverklaring dat gemeenschappelijke acties als regel gefinancierd zullen worden door de Unie-begroting. Een geloofwaardig buitenlands- en veiligheidsbeleid van de Unie is bevorderlijk voor de stabiliteit en de vrede en is een vorm van verdieping die een concretisering betekent van de politieke wil om de Unie daadwerkelijk verder

oostwaarts uit te breiden, alsmede Zuid Europa en het gebied rond de Middellandse Zee een redelijk niveau van ontwikkeling te geven

Bovenstaande volgorde is ingegeven door de mate van institutionele hervorming die elk behelst en de zichtbaarheid voor de burger. Belangrijkst voor D66 afdeling België is dus het democratischer en transparanter maken van de 1e pijler, dan volgt het uitbreiden van de 3e pijler en tenslotte de intenties m b t de 2e pijler.

Een uitgebreid verslag van de brainstorm van D66 afdeling België, waartoe ook een analyse behoort van de haalbaarheid van diverse opties, zal verkrijgbaar zijn voor D66 leden op het congres van 4/5 maart te Arnhem.

.....

ACTUELE POLITIEKE MOTIES

APM 60 5001

indiener . Peter Ras en 24 anderen
woordvoerder : Peter Ras
onderwerp . BURMA

De Algemene Ledenvergadering van D66, in vergadering bijeen te Arnhem op 4 en 5 maart 1995

constaterende dat

- Burma sinds haar onafhankelijkheid in 1948 in een permanente staat van burgeroorlog verkeert waarbij al honderdduizenden slachtoffers zijn gevallen en schendingen van de rechten van de mens aan de orde van de dag zijn,
- de uitslag van de in 1990 door de oppositie gewonnen verkiezingen nooit erkend is door de militaire machthebbers (SLORC, State Law Order Restoration Council), en dat de leider van de Oppositie, Aung San Suu Kyi (Nobelprijs voor de vrede 1991), sindsdien huisarrest heeft;
- zowel Amnesty International als de special rapporteur van de VN voor Burma melding maken van grootschalige marteling, onmenselijke behandeling van gevangenen en schrijnend onrechtvaardige rechtszaken,
- de Burmese autoriteiten (SLORC) zich schuldig maken aan transmigratie van diverse bevolkingsgroepen, opiumhandel en slavenarbeid,

verzoekt de D66-fracties van de Eerste

Kamer, Tweede Kamer en Europarlement te bewerkstelligen dat

- de Nederlandse regering -bij voorkeur in EU-verband- overgaat tot actieve steun aan de National Coalition Government of the Union of Burma, in navolging van Denemarken en Noorwegen,
- het Nederlandse parlement een contactgroep mensenrechten opricht, waarin, gezien de ernst van de huidige situatie, expliciet aandacht aan de actuele gebeurtenissen in Burma wordt geschonken;
- de Nederlandse regering binnen EU-verband er tijdens de jaarlijkse contacten met de Zuid-Oost Aziatische verdragsorganisatie ASEAN op aandringt Burma niet in deze verdragsorganisatie op te nemen,
- de Nederlandse regering Thailand oproept de rechten van de naar Thailand gevluchte Burmese minderheden conform het VN-vluchtelingenverdrag te respecteren en hun bewegingsvrijheid niet te beperken en hen niet af te zonderen van pers en hulpverlening;

verzoekt de D66-fractie van de Eerste Kamer, Tweede Kamer en Europarlement bovenstaande uitspraken te concretiseren in haar beleid

en gaat over tot de orde van de dag.

APM 60 5002

indiener . Peter Ras en 24 anderen
woordvoerder . Peter Ras
onderwerp . INDONESIE

De Algemene Ledenvergadering van D66, in vergadering bijeen te Arnhem op 4 en 5 maart 1995

constaterende dat

- de Indonesische overheid de vrijheid van meningsuiting, godsdienst en vereniging beperkt;
- onrechtmatige veroordelingen van politieke tegenstanders van de Indonesische overheid plaatsvinden en dat politieke tegenstanders zonder aanklacht worden vastgehouden, gemarteld en mishandeld;
- de Indonesische overheid onderzoek door internationale organisaties naar schending van de mensenrechten belemmert,
- de Indonesische overheid Oost-Timor heeft geannexeerd,

overwegende dat

- bovenstaande in strijd is met de Universele Verklaring voor de Rechten van de Mens;

voorts constaterende dat

- er wapenhandel tussen de Nederlandse overheid en de Indonesische overheid geschiedt;
- er uitwisselingen tussen de Nederlandse en Indonesische militairen plaatsvinden;
- de VN de bezetting van Oost-Timor door Indonesië als illegaal beschouwt;

voorts overwegende dat

- het moreel onaanvaardbaar is dat er wapenhandel en militaire uitwisselingen plaatsvinden tussen de Nederlandse overheid en de overheid van een land dat mensenrechten schendt, indien deze kwalijke gevolgen voor de bevolking van het desbetreffende land kunnen hebben,

spreekt uit dat

- de Nederlandse overheid bij het onderhouden van betrekkingen met landen haar beleid met betrekking tot de mensenrechten intensiveert;
- de verkoop van wapens aan Indonesische overheid als ook de uitwisseling van Nederlandse en Indonesische militairen stopgezet dient te worden indien deze tegen de Indonesische bevolking gericht zijn;
- de Nederlandse overheid zich m b t Oost-Timor conformeert aan het VN-standpunt;
- de Nederlandse overheid, mede op basis van de rapporten van Amnesty International en de Verenigde Naties, de Tweede Kamer schriftelijk informeert over de actuele mensenrechtensituatie in

Indonesië

verzoekt de D66-fracties van de Eerste Kamer, Tweede Kamer en Europarlement bovenstaande uitspraken te concretiseren in haar beleid

en gaat over tot de orde van de dag.

APM 60 5003

indiener · Bas van Drooge en 4 anderen
woordvoerder Bas van Drooge
onderwerp · PALESTIJNSE AUTONOME EN BEZETTE GEBIEDEN

De Algemene Ledenvergadering van D66, in vergadering bijeen te Arnhem op 4 en 5 maart 1995

overwegende dat

- de internationale gemeenschap zich reeds lang inspant vrede te bewerkstelligen in het Midden-Oosten;
- het vredesproces zich nu in een zeer kritieke fase bevindt;
- er sinds het accoord van Oslo een historische kans op vrede is;

voorts overwegende dat

- er een aanzwellende voedingsbodem is voor geweld, omdat de bevolking in autonome en bezette gebieden te lang moet wachten op concrete resultaten aan de vrede (zoals bij voorbeeld werkgelegenheid, infrastructuur en welzijn);

tenslotte overwegende dat

- de Nederlandse hulp zeer bescheiden is in vergelijking met andere Europese landen;
- Nederland geen meerjarige hulp verleent, omdat het de autonome en bezette gebieden de status van rehabilitatiegebied heeft gegeven. Die meerjarige hulp zou commitment geven en vertrouwen wekken bij de Palestijnen,

roept de Tweede Kamerfractie op om te bewerkstelligen dat

- het kabinet op de kortst mogelijke termijn de status van rehabilitatiegebied van de autonome en bezette gebieden beëindigt,
- de hulp aan de autonome en bezette gebieden substantieel wordt uitgebreid

en gaat over tot de orde van de dag

APM 60 5004

indiener : Peter Ras en 24 anderen
woordvoerder : Peter Ras
onderwerp : PROEFDIEREN

De Algemene Ledenvergadering van D66, in vergadering bijeen te Arnhem op 4 en 5 maart 1995

overwegende dat

- in Nederland jaarlijks rond één miljoen proefdieren worden gebruikt;
- deze dieren in hun welzijn worden aangetast door ze gevangen te houden en te gebruiken voor een groot aantal experimenten, waardoor de dieren ernstig ongerief ondervinden;

voorts overwegende dat

- door inadequate registratie nog steeds veel proeven worden gedaan,
- dat er biomedisch onderzoek wordt gedaan met apen die in het wild worden gevangen,

constaterende dat

- 80% van deze apen overlijdt tijdens vangst en transport,
- er geen verbod is op dierproeven waarvoor uitstekende alternatieven voorhanden zijn,

voorts constaterende

- dat er in 1993 het Ministerie van WVC haar bijdrage aan het Platform Alternatieven voor Dierproeven (PAD) met 30% heeft verlaagd,

van mening zijnde dat

- alle dierproeven, waarvoor alternatieven mogelijk zijn, moreel onaanvaardbaar zijn,

spreekt uit dat

- er een wettelijke regeling moet komen die alle dierproeven bij de wet verbiedt, m u v dierproeven voor medische doeleinden waarvoor momenteel nog geen enkel alternatief voorhanden is. Bovenal dienen met onmiddellijke ingang alle dierproeven op het gebied van cosmetica en defensie, alsmede LD50-experimenten en oogirritatietesten te worden stopgezet;
- er een verbod dient te komen op dierproeven op in het wild gevangen apen;
- de regering moet blijven investeren in alternatieven en dat de korting op de bijdrage van WVC aan het PAD dient te worden teruggedraaid;
- op lange termijn in principe het gebruik van proefdieren volledig wordt verboden

verzoekt de D66-fracties van Eerste Kamer, Tweede Kamer en Europarlement bovenstaande uitspraken te concretiseren in haar beleid

en gaat over tot de orde van de dag

APM 60 5005

indiener : Peter Ras en 24 anderen
woordvoerder : Peter Ras
onderwerp : BIO-INDUSTRIE

De Algemene Ledenvergadering van D66, in vergadering bijeen te Arnhem op 4 en 5 maart 1995

overwegende dat

- dieren binnen de bio-industrie in onaanvaardbaar slechte levensomstandigheden verkeren, waaronder een groot gebrek aan bewegingsruimte en frisse lucht. Zij krijgen verder regelmatig antibiotica en zware metalen toegediend (ter bevordering van snelle en grote groei);
- dit o.a. veel vervalg, kannibalisme, ziekten en voortijdige sterfte (bij voorbeeld tijdens transport) tot gevolg heeft,
- de bio-industrie verantwoordelijk kan worden gesteld voor ons mestoverschot, dat de belangrijkste oorzaak is voor de verzuring van ons milieu,

constaterende dat

- de kosten die deze verzuringsbron met zich meebrengt tot op heden onvoldoende worden verrekend in de prijs van vlees;

voorts constaterende dat

- er uitstekende dier- en milieuvriendelijke alternatieven voor bio-industrie voorhanden zijn, zoals bij voorbeeld bio-dynamische- en ekologische landbouw, en deze in de praktijk al op kleine schaal bestaan;

spreekt uit dat

- bio-industrie, waaronder de intensieve veehouderij van uitheemse diersoorten, ethisch onaanvaardbaar is en daarom jaarlijks afgebouwd dient te worden om binnen afzienbare termijn een totaalverbod te realiseren;
- het bovengenoemde op alle mogelijke manieren bereikt dient te worden: te denken valt aan he fiscaal/financieel onaantrekkelijk maken van milieu- en dieronvriendelijke landbouw,

- er naar gestreefd zal worden dat de milieukosten die de bio-industrie met zich meebrengt verrekend worden in de prijs van vlees;
- de al het bovenstaande bij voorkeur in EU-verband bereikt dient te worden. Wanneer dit op korte termijn echter onmogelijk blijkt te zijn dient Nederland hierin het voortouw te nemen en

verzoekt de D66-fracties van Eerste Kamer, Tweede Kamer en Europarlement bovenstaande uitspraken te concretiseren in haar beleid

en gaat over tot de orde van de dag

APM 60.5006

indiener . Peter Ras en 24 anderen
woordvoerder . Peter Ras
onderwerp : PELSDIERFOKKERIJEN

De Algemene Ledenvergadering van D66, in vergadering bijeen te Arnhem op 4 en 5 maart 1995

constaterende dat

- 2 miljoen dieren in Nederland een kort en slecht leven leiden in pelsdierfokkerijen;
- hier een gering economisch belang mee is gediend en er weinig werkgelegenheid mee is gemoeid;

constaterende dat

- deze dieren momenteel in ethisch onaanvaardbare omstandigheden leven;
- er geen consensus is onder wetenschappers of deze welzijnsproblematiek kan worden opgelost met aanpassingen in de leefomgeving van dieren;

verzoekt het Hoofdbestuur

in het komende jaar binnen de themaplanning serieuze aandacht te schenken aan bovengenoemde problematiek, opdat de partij binnen afzienbare termijn een krachtig en degelijk standpunt over deze kwestie kan innemen

en gaat over tot de orde van de dag

APM 5007

indiener : Ido van der Meulen
woordvoerder . Ido van der Meulen
onderwerp : DIERENWELZIJN

De Algemene ledenvergadering van D66, in vergadering bijeen te Arnhem op 4 en 5 maart 1995

constaterende dat

- D66 in haar verkiezingsprogramma uitgaat van de intrinsieke waarde van het dier waarbij die waarde alleen mag worden aangetast indien daartoe zeer zwaar wegende redenen bestaan; (het nee, tenzij-principe)
- D66 fractieleiden in Tweede en Eerste Kamer in hun feitelijk politiek handelen veel aandacht aan een breed scala van aspecten van dierenwelzijn hebben gegeven, waardoor het geen toeval is dat in de afgelopen jaren drie van hen aangewezen zijn als "dierenbeschermers van het jaar",

overwegende dat

- er in Nederland ondanks de Gezondheids- en Welzijnswet voor Dieren nog op grote schaal dieren onnodig leed wordt aangedaan;
- er de komende tijd een aantal belangrijke dierenwelzijnswetten aan de orde komen, onder meer de Flora- en Faunawet en de Wet op Dierproeven waarbij het van belang is dat eerder door D66 ingenomen standpunten weer krachtig naar voren gebracht worden,
- de gebleken verdeeldheid van de Tweede Kamerfractie over de pelsdierenfokkerijen de vraag heeft opgeroepen of D66 minder dan in het verleden belang hecht aan welzijnsaspecten van dieren,

spreekt als haar mening uit dat dit niet het geval mag zijn en dringt er bij de Tweede en Eerste Kamerfractie op aan dienovereenkomstig te handelen

en gaat over tot de orde van de dag

APM 60.5008

indiener Henk Verhaar e a.
woordvoerder : Henk Verhaar
onderwerp : TERUGDRINGING
FINANCIERINGSTEKORT

De Algemene Ledenvergadering van D66, in vergadering bijeen te Arnhem op 4 en 5 maart 1995

neemt in overweging dat

- onze (inter)nationale omgeving een steeds dynamischer karakter krijgt, waarin voortdurend op ontwikkeling moet worden

- ingespeeld (reactie) c q een gewenste ontwikkeling moet worden ingezet (actie);
- een substantiele vrije financiële beleidsruimte voor de Rijksoverheid meer dan gewenst is om in actieve zin te kunnen opereren op diverse beleidsterreinen,
- een niet onaanzienlijk deel van 's Rijks beschikbare middelen nog steeds zijn vastgelegd in rente- en aflossingsverplichtingen,
- derhalve de financiële beleidsruimte beperkt is;
- Nederland nog niet geheel voldoet aan de internationale normen met betrekking tot de overheidsfinancien (EBU-normen, etc.)

stelt vast dat

- de Regering nadrukkelijke afspraken heeft gemaakt het financieringstekort verder terug te dringen;
- dit streven duidelijk door het D66-programma wordt ondersteund;
- dit streven een gedisciplineerd financieel gedrag vereist gedurende een aantal jaren achtereen;
- er door de licht opgaande economische conjunctuur onverwacht 'financiële meevallers' zijn of mogen worden verwacht;
- er eveneens onverwachte 'financiële tegenvallers' zijn of mogen worden verwacht (bijvoorbeeld schade als gevolg van overstromingen);
- er een politieke stroming is waar te nemen om onverwachte meevallers, al dan niet reeds gerealiseerd, niet te gebruiken om het financieringstekort versneld te beperken, waardoor de realisatie van de oorspronkelijke doelstelling langer op zich laat wachten;

en verzoekt de D66-vertegenwoordigers in Regering en Parlement zeer nadrukkelijk vast te houden aan de reeds ingezette lijn tot terugdringing van het financieringstekort

en gaat over tot de orde van de dag

APM 5009

indiener : D66 afd Hoorn
 woordvoerder : Mevr. J.J. Lanting
 onderwerp : ARBEIDSVOORZIENING

De Algemene Ledenvergadering van D66, in vergadering bijeen te Arnhem op 4 en 5 maart 1995

gelet op

- de nieuwe Algemene bijstandswet die per 1 januari 1996 in werking treedt;

- de in deze wet opgenomen verplichting tot samenwerking tussen gemeenten en Regionale Besturen Arbeidsvoorziening,
- de doelstelling van deze samenwerking, namelijk het bevorderen van de uitstroom naar de arbeidsmarkt van bijstandsgerechtigden (langdurig werklozen);
- de bezuinigingen op de arbeidsvoorziening,
- de doelstelling van de Arbeidsvoorzieningswet;
- de in december 1994 gesloten Partijovereenkomst tussen het Centraal Bestuur voor de Arbeidsvoorziening en de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid;

overwegende dat

- de bezuinigingen en de gesloten Partijovereenkomst vooral leiden tot centralistische aansturing op inhoudelijk en financieel gebied;
- de bezuinigingen een forse vermindering van het opleidingsbudget betekenen,
- langdurig werklozen daardoor niet meer kunnen worden toegerust of opgeleid voor de arbeidsmarkt,
- de regionale bestuurskracht door de centrale aansturing overruled en ook verminderd wordt door vermindering van het aantal RBA's,
- het accent in beleid lijkt te liggen op bemiddeling (van kansrijken),
- de openbaar gefinancierde arbeidsvoorziening haar bestaansrecht met name heeft op grond van het bieden van gelijke kansen aan mensen op de arbeidsmarkt (=rechtvaardigheidsdoelstelling);
- de evaluatie van Arbeidsvoorziening door de commissie van Dijk nog niet is afgerond;

spreekt uit dat

- alvorens tot wijziging in het beleid m.b.t. arbeidsvoorziening te komen de evaluatie van Arbeidsvoorziening door de commissie van Dijk dient te zijn afgerond,
- openbaar gefinancierde arbeidsvoorziening zich met name dient te richten op het bevorderen van gelijke kansen op de arbeidsmarkt van langdurig werklozen
- Bemiddeling is daarvan een afgeleide taak. De inzet van middelen dient te geschieden in samenwerking met uitkeringsinstanties,
- bemiddeling naar arbeid geen exclusieve taak van arbeidsvoorziening is

en gaat over tot de orde van de dag

APM 60.5010

indiener · Ton Veraart en 6 anderen
woordvoerder · Ton Veraart
onderwerp · PREVENTIEVE
ONTSLAGTOETS

De Algemene Ledenvergadering van D66, in vergadering bijeen te Arnhem op 4 en 5 maart 1995

kennis genomene hebbende

van de discussie tussen kamerfracties en regering naar aanleiding de voorstellen van minister Melkert over aanpassing van de procedures voor ontslagvergunningen,

overwegende dat

in het D66 verkiezingsprogramma grote waarde wordt gehecht aan een verbeterde werking van de arbeidsmarkt,

spreekt als haar mening uit dat

de zgn. preventieve ontslagtoets op grond van artikel 6 BBA moet worden afgeschaft en dat een wettelijke regeling van schadeloosstelling bij onvrijwillig ontslag met een repressieve toets door de kantonrechter daarvoor in de plaats kan komen;

draagt de Tweede Kamerfractie van D66 op om haar standpunt bij de verdere behandeling van de betreffende wetsvoorstellen hierop te baseren

en gaat over tot de orde van de dag

APM 60.5011

indiener : Ruby van Essen e a
woordvoerder · Michiel Ruis
onderwerp · BANENSTELSEL
SCHIPHOL

De Algemene Ledenvergadering van D66, in vergadering bijeen te Arnhem op 4 en 5 maart 1995

constaterende dat

- het kabinet onlangs een besluit genomen heeft over de uitbreiding van Schiphol;
- het kabinet kiest voor de aanleg van een vijfde baan parallel aan de Zwanenburgbaan,
- D66 in haar verkiezingsprogramma stelt dat de uitbreiding van Schiphol onder meer moet voldoen aan de milieu-uitgangspunten zoals vastgesteld in het Plan van Aanpak;
- D66 verder in haar verkiezingsprogramma stelt dat uitgangspunt voor de nieuwe

baan moet zijn dat "het aantal ernstig geluidgehinderden maximaal wordt teruggedrongen",

overwegende dat

- de commissie MER op 31 januari 1995 haar advies heeft uitgebracht en daarbij sterk twijfelt of het regeringsstandpunt voldoet aan de milieudoelstellingen, zoals vastgelegd in het Plan van Aanpak
- uit de aanvullende MER blijkt dat de geplande parallelle baan slechter scoort voor veiligheid en milieu in de regio dan de dubbele gedraaide baan (5GG PMMS),
- er nog aanvullende gegevens nodig zijn over de milieu-effecten van een vijfde gedraaide baan (met name een verdere optimalisatie van 5G) en over de kosten van zowel de gedraaide als de dubbele gedraaide baan;

draagt de Tweede Kamerfractie op, alles in het werk te stellen om de volgende punten te realiseren.

- dat uitbreiding van Schiphol zodanig gebeurt dat het vliegverkeer conform de mainportdoelstelling met een minimum aan milieugevolgen voor de regio kan worden afgewikkeld,
- dat er geen rekening zal worden gehouden met een veel grotere vliegverkeersintensiteit in de toekomst Vandaar dat de grens van 40 mln passagiers en 2,2 mln ton vracht als essentieel besluit in de Planologische Kern Beslissing (PKB) moet worden opgenomen, wanneer er geen duidelijk aanvullende milieugrenzen in de PKB komen te staan;
- dat mede daarom voor een compact Schiphol met 1 of 2 gedraaide banen wordt gekozen. Hiervan kan hoogstens worden afgeweken als aanvullend onderzoek (van de gemeente Haarlemmermeer aantoon dat een vijfde gedraaide baan (5G) slechter voor het milieu is dan de vijfde parallelle baan (5P),
- dat ook de dubbele gedraaide baan (5GG) alleen wordt afgewezen als kan worden aangetoond dat de milieu-effecten hierbij nadeliger zijn dan bij de parallelle variant (5P)

en gaat over tot de orde van de dag

APM 60.5012

indiener Ruby van Essen e.a
woordvoerder · Michiel Ruis
onderwerp · UITBREIDING SCHIPHOL

De Algemene Ledenvergadering van D66, in vergadering bijeen te Arnhem op 4 en 5 maart 1995

constaterende dat

- het kabinet onlangs een besluit heeft genomen over de uitbreiding van Schiphol, waarbij zij als voorwaarde stelt dat er zich maximaal 10.000 huizen binnen de 35-KE-zone mogen bevinden,
- in de PKB-zone geen grens gesteld wordt aan het aantal passagiers,

overwegende dat

- een grens van het aantal woningen binnen de 35 ke-zone niets zegt over het aantal ernstig geluidgehinderden buiten dit gebied. Uit onderzoek (van de NLR) blijkt dat als de plannen van het kabinet doorgaan, **112.000** personen binnen de 20 ke-zone ernstig geluidgehinderd zullen worden,
- dit op gespannen voet staat met datgene wat in het verkiezingsprogramma over duurzame ontwikkeling is opgenomen;
- in het verkiezingsprogramma van D66 staat dat tenminste moet worden getoetst aan de afspraken zoals die in het Plan van Aanpak Schiphol e.o. zijn vastgelegd (o.m. uitstoot van schadelijke stoffen, boden- lucht- en waterkwaliteit en geluidshinder gedurende dag en nacht);
- ook het regeerakkoord stelt "Aan de voorziene uitbreiding van Schiphol zal vorm worden gegeven binnen verantwoorde grenzen ten aanzien van onder meer geluidshinder, veiligheidseisen en milieu-overlast.";

draagt de Tweede Kamerfractie op, alles in het werk te stellen om de volgende punten te realiseren:

- dat het aantal woningen binnen de 35-ke geluidszone definitief op ten hoogste 10 000 wordt gesteld. Onderzoek naar geluidsmaatregelen moet uitwijzen of de bovengenoemde mainportdoelstelling niet met veel minder huizen binnen de 35 ke-zone kan worden gehaald;
- dat bij de keuze van een vijfde baan ook eisen worden gesteld die uitvoering geven aan de milieudoelstellingen uit het Plan van Aanpak, zoals eisen m.b.t. het totaal aantal ernstig geluidgehinderden, de slaapverstoring, de stankhinder, de luchtverontreiniging en het groepsrisico. Deze eisen horen gekwantificeerd en als essentieel onderdeel in de PKB te worden opgenomen,
- dat wanneer bovenstaande aanvullende

eisen niet in de PKB worden opgenomen, de grens van 40 mln passagiers en 2 2 mln ton vracht als essentieel onderdeel in de PKB wordt opgenomen;

- dat het totaal aantal geluidgehinderden binnen de 20-ke-zone-contour in navolging van het Plan van Aanpak substantieel wordt teruggedrongen

en gaat over tot de orde van de dag

APM 60.5013

indiener : AAV Elst/Lent en Bemmel/Gendt
woordvoerder : Maria Loonen
onderwerp : BETUWELIJN

De Algemene Ledenvergadering van D66, in vergadering bijeen te Arnhem op 4 en 5 maart 1995

constaterende dat

de milieuprincipes van D66 door een reeks van compromissen betreffende grote infrastructurele werken in toenemende mate worden aangetast,

overwegende dat

de uitgangspunten met betrekking tot de Betuwelijn zoals verwoord in het verkiezingsprogramma voor vele kiezers een aanleiding zijn geweest hun stem aan D66 te geven,

constaterende dat

diverse D66-kamerleden en bewindslieden wat betreft die uitgangspunten in toenemende mate het spoor bijster lijken te raken;

verzoekt het hoofdbestuur

er op toe te zien en zonodig maatregelen te treffen dat onverkort aan deze uitgangspunten uitvoering wordt gegeven

en gaat over tot de orde van de dag

APM 60 5014

indiener : Michiel Ruis
woordvoerder : Wieger Fransen
onderwerp : BETUWELIJN

De Algemene Ledenvergadering van D66, in vergadering bijeen te Arnhem op 4 en 5 maart 1995

constaterende dat

- het verkiezingsprogramma van D66 stelt "Komt het tot aanleg dan dient dit technisch geavanceerd te gebeuren, ten

minste verdiept en op knelpunten ondergronds";

- het rapport van de Commissie Hermans stelt dat de Betuwelijn zo snel mogelijk moet worden aangelegd Tegelijk stelt de commissie dat het vrachtverkeer over de weg zoveel mogelijk moet worden beperkt door het in Europees verband opleggen van heffingen;

overwegende dat

- het plan voor de aanleg van de Betuwelijn veel maatschappelijke weerstand heeft ontketend en dat de discussie daarover met de grootst mogelijke zorgvuldigheid moet worden gevoerd,
- de Commissie Hermans heeft becijferd dat het oplossen van 5 notoire knelpunten in het Betuwelijntracé 1,2 miljard gulden vraagt;
- daarbuiten nog andere knelpunten en problemen bestaan;

draagt de Tweede Kamerfractie op alles in het werk te stellen om de volgende punten te realiseren

- dat de aanleg van de Betuwelijn alleen aanvaardbaar is indien.
 - a forse overheidsmaatregelen worden getroffen om het vervoer over water te verbeteren en te intensiveren;
 - b forse overheidsmaatregelen worden getroffen om het wegvervoer terug te dringen (heffingen en limiteringen);
 - c duidelijke verbeteringen plaatsvinden aan het thans voorliggende ontwerp van de Betuwelijn. Er zal dus beduidend meer geld voor de aanleg moeten worden uitgetrokken dan de geplande 7,4 miljard;
- dat wanneer de garanties voor de invoering van bovenstaande maatregelen niet hard genoeg zijn, de Betuwelijn hoogstens gefaseerd kan worden aangelegd

en gaat over tot de orde van de dag.

APM 60.5015

indiener : B.C. Lippens en 4 anderen
woordvoerder : B.C. Lippens
onderwerp VEILIGHEID EN
ONTZANDINGEN IN HET
RIVIERENGEBIED

De Algemene Ledenvergadering van D66, in vergadering bijeen te Arnhem op 4 en 5 maart 1995

overwegende dat

- diepe ontzandingen in het rivierengebied gepaard gaan met een veiligheidsrisico

- dat niet weggenomen kan worden door dijkverzwaring als de ontzandingsplas te dicht bij een rivierbandijk is gesitueerd,
- diepe ontzandingen in de uiterwaarden een veiligheidsrisico inhouden zolang niet, via rivierkundige processen, een beschermende laag is aangebracht in de plas,
- diepe ontzandingen binnendijs een permanent veiligheidsrisico vormen,
- de gedwongen evacuatie van West-Maas en Waal aantoonde dat het veiligheidsrisico van de F3b-ontzandingslocatie bij Maasbommel, die de provincie Gelderland in het kader van de landelijke taakstelling voor beton- en metselzand heeft gekozen, volstrekt onaanvaardbaar is,
- de provincie Gelderland nadrukkelijk door de bevolking is gewaarschuwd omtrent veiligheid en andere aspecten die met de geplande ontzanding in West-Maas en Waal samenhangen, maar dat de Provincie Gelderland alle inspraakreacties, bezwaarschriften en beroepschriften heeft genegeerd;
- het rapport "Het Nieuwe Atlantis", dat als bijlage van de petitie van de Witte Coalitie aan de Tweede Kamer is aangeboden, op wetenschappelijk verantwoorde wijze aantoonde dat het besluitvormingsproces van de Provinciale Staten van Gelderland op onvolledig, en voor het overige op pertinent onjuist, cijfermateriaal is gebaseerd,
- in het kader van de Planologische Kern Beslissing deel 2 omtrent het Structuurschema Oppervlaktedelfstoffen is het voorstel gelanceerd om een (rode) veiligheidszone en een (witte) hervestigingszone op te nemen

is van oordeel dat

- (1) het veiligheidsrisico van ontgrondingen in de uiterwaarden, inbegrepen ontgrondingen in het kader van natuurontwikkelingsprojecten, bijzondere aandacht vraagt;
- (2) het permanente risico van diepe binnendijkse ontzandingen bestreden moet worden door het instellen van een (rode) veiligheidszone van 3000 m tussen de rivierbandijk en de ontzandingslocatie,
- (3) een binnendijkse ontzanding verlies van ruimte in gebruik als woon- en werkgebied veroorzaakt;
- (4) de maatschappelijke gevolgen van een binnendijkse ontzanding opgelost dienen te worden door het instellen van een (witte) hervestigingszone waar personen en bedrijven, die verdreven zijn door het zuigen van een ontzandingsplas, zich opnieuw een bestaan kunnen opbouwen

verzoekt het Hoofdbestuur
de Tweede Kamerfractie van D66 te advise-
ren het voorstel van de beide aanvullende
zones, de rode veiligheidszone en de witte
hervestigingszone, die zijn voorgesteld in de
PKB deel 2 omtrent het Structuurschema
Oppervlaktedelfstoffen, over te nemen in de
PKB deel 3

en gaat over tot de orde van de dag

APM 60 5016

indiener . afdeling Den Haag
woordvoerder . Kitty Warburg
onderwerp . SOFT DRUGS

De Algemene Ledenvergadering van D66, in
vergadering bijeen te Arnhem op 4 en 5
maart 1995

spreekt haar waardering uit
voor de inzet van minister Sorgdrager om
soft drugs uit de criminele sfeer te halen

en gaat over tot de orde van de dag.

.....

(advertentie)

DE BAAS Z'N INKOMEN
dat zit wel goed, nu de anderen nog!
voorstanders van een BASISINKOMEN organiseren
zich in de Vereniging Basisinkomen

Ondersteun de vereniging en word lid

naam..

adres..

postcode, plaats

lage inkomens f 10,- voor anderen f 25,- of meer

opsturen naar:
Vereniging Basisinkomen
Herman Heijermansweg 20, 1077 WL Amsterdam
telefoon: 020-5731803 gironr.: 1890919

vraag de gratis brochure aan!!

Op grond van artikel 152, lid 3, van het Huishoudelijk Reglement (HR) is de voorzitter van het geschillencollege verantwoordelijk voor het functioneren van het college en met name voor het nakomen van de reglementair voorgeschreven procedures bij geschillen. Tevens is in dit artikellid bepaald dat de voorzitter via een jaarverslag verantwoording aflegt aan de ALV.

Met het onderhavige verslag, dat - zoals uit het bovenstaande blijkt - betrekking heeft op de afgelopen twee jaar, beoog ik invulling te geven aan mijn voormelde verantwoordingsplicht als voorzitter van het geschillencollege (hierna mede. GC).

Dit is bij mijn weten de eerste keer dat door een voorzitter van het GC verantwoording aan de ALV wordt afgelegd; begrijpelijk daar een dergelijke verplichting onder het oude reglement niet bestond.

Bovendien passen bij een verslag als het onderhavige een aantal kanttekeningen

1. Ten eerste is de inhoud van de taak van de voorzitter voor mijn aantreden als zodanig belangrijk gewijzigd. Op grond van artikel 156, lid 3, HR mag de voorzitter geen deel (meer) uitmaken van een kamer, die een geschil beslecht. De ratio van die bepaling kan met name worden gevonden in de mogelijkheid om als betrokken partij in een geschil van de uitspraak van een kamer in beroep te komen bij de voorzitter (artikel 160, lid 2, HR). Tevens heeft de voorzitter reglementair de mogelijkheid om, alvorens tot het instellen van een kamer over te gaan, te trachten partijen in een geschil te verzoenen. Indien een dergelijke bemiddelingspoging strandt ligt het niet in de rede de voorzitter, die deze poging heeft ondernomen, deel te laten uitmaken van een kamer die een uitspraak moet doen in het geschil.
Reeds het vorenstaande heeft gevolgen voor de inhoud van de verantwoordingsplicht van mij als voorzitter en daarmee voor dit (twee)jaarverslag. Dit in weerwil van de toelichting op het HR (editie 1992, blz 28, regel 45/46), waar staat dat in het jaarverslag van de voorzitter van het GC met name aandacht wordt geschonken aan de "jurisprudentie"- aspecten van het functioneren van het college, wat daar overigens ook onder verstaan moge worden. Wie hier een uitgebreide weergave verwacht van de jurisprudentie van het geschillencollege, kan zich de moeite van het lezen van dit verslag besparen.
2. Ten tweede verdraagt zich naar mijn opvatting om principiële redenen met de taak van het GC (en daarmee die van de voorzitter) als zodanig niet dat over de inhoud van de uitspraken van het college verantwoording zou moeten worden afgelegd aan de ALV (of welke instantie binnen D66 dan ook). Wel is het zo dat inmiddels door Minne Dijkstra, lid van het GC en tevens vice-voorzitter (een reglementair overigens niet bestaande functie binnen het GC), vooralsnog voor intern gebruik van het GC een overzicht is gemaakt van de uitspraken over de jaren 1993 en 1994. In dit overzicht zijn de uitspraken gerubriceerd naar artikelen van de Statuten en het Huishoudelijk Reglement. Het lijkt nuttig dit overzicht in enigzins aangepaste vorm beschikbaar te stellen voor belangstellende leden en instanties binnen D66. Naar verwachting is de externe versie vroeg in het voorjaar van 1995 gereed en kan dan worden opgevraagd bij het landelijk secretariaat.
3. Blijkens het hiervoor reeds weergegeven artikel 152, lid 3 HR is de voorzitter weliswaar verantwoordelijk voor het functioneren van het GC (m.n. voor het nakomen van de reglementair voorgeschreven procedures bij geschillen), doch die verantwoordelijkheid kan nooit verder strekken dan ten aanzien van die gevallen, waarin de voorzitter ook in staat is geweest invloed uit te oefenen. Het in concreto door een kamer van het GC handelen in strijd met procedurele vereisten kan alleen in die zaken, waarin de voorzitter vervolgens wordt benaderd met een bij hem/haar ingesteld "beroep" op grond van artikel 160, lid 2 HR, door de voorzitter worden gesanctioneerd. In alle overige gevallen kan de voorzitter hooguit na kennisneming van de uitspraak, indien deze daartoe aanleiding zou geven, maatregelen treffen ter voorkoming van procedurele "missers" in de toekomst. Overigens merk ik op dat ik voor maatregelen als hier aan de orde in de verslagperiode geen aanleiding heb gezien.

Wat mag u wel van dit verslag verwachten?

Ik zal eerst - kort - kwantitatieve informatie verschaffen over de in de jaren 1993 en 1994 aanhangig gemaakte geschillen (onder I). Vervolgens zal ik ingaan op de reglementaire taken en bevoegdheden van de voorzitter van het GC, daarbij voorzover nodig en nuttig tevens uiteenzettend hoe taak en bevoegdheid van het GC zijn geregeld (II).

Daarna zal ik (onder III) aangeven hoe ik als voorzitter in de praktijk met mij als geschil aanhangig gemaakte problemen in de afgelopen twee jaar ben omgegaan.

Tenslotte kom ik tot een aantal conclusies en aanbevelingen (onder IV)

I. Kwantitatieve informatie

In het jaar 1993 zijn 21 geschillen aanhangig gemaakt, in het jaar 1994 waren dit er 32. Vergeleken bij eerdere jaren is dit een groot aantal zaken, hetgeen met name verklaard kan worden uit het relatief grote aantal interne verkiezingsprocedures, waarmee D66 in de verslagperiode is geconfronteerd. Daarbij komt dat gebruikmaking van stemadviescommissies in 1993 en 1994 op de meeste niveaus voor het eerst plaats vond, terwijl de desbetreffende bepaling uit het HR (artikel 22) bepaald niet zonder problemen mag worden genoemd. Veel van de geschillen (totaal 12) hadden dan ook (vooral) betrekking op dit voor D66 nieuwe verschijnsel.

Zowel in 1993 als in 1994 heb ik in een klein aantal gevallen besloten niet tot het instellen van een kamer ter behandeling van het geschil over te gaan; in 1993 2 maal en in 1994 5 maal. Ik kom daarop onder III vanzelfsprekend nog terug.

Van de wel aan een kamer uit het GC toegewezen zaken hebben er 8 (waarvan 6 in 1994) niet tot een inhoudelijke behandeling en uitspraak geleid omdat ze uiteindelijk zijn ingetrokken, respectievelijk als vervallen verklaard konden worden beschouwd. In dat laatste geval was inmiddels langs andere weg een oplossing voor het aangekaarte probleem gevonden.

In de verslagperiode is ten aanzien van 4 zaken door de kamer uitgesproken dat het geschil niet tot een inhoudelijke beoordeling kan leiden, nu het gelet op de bepalingen van de Statuten en het HR niet ontvankelijk moet worden verklaard. De oorzaak daarvan kan zowel gevonden worden in de aard van het besluit of de gedraging, waarover bij het GC werd geklaagd, als in termijnbepalingen.

Voorts moet worden opgemerkt dat in een als zodanig aanhangig gemaakt geschil soms over een samenstel van besluiten en/of gedragingen werd geklaagd. Dit maakt begrijpelijk dat naast de hiervoor vermelde niet-ontvankelijkverklaringen in een viertal geschillen door een kamer uit het GC een gedeeltelijke niet-ontvankelijk-verklaring is uitgesproken.

II. Taken en bevoegdheden van de voorzitter van het geschillencollege.

In artikel 25 van de Statuten is de taak van het geschillencollege opgenomen. Volledigheidshalve vermeld ik hier de integrale tekst:

- 1 het beslechten van geschillen tussen
 - a. de leden van de partij enerzijds en besturen, commissies of raden ingesteld bij of krachtens de statuten, dan wel bij of krachtens het huishoudelijk reglement, op elk niveau anderzijds,
 - b. besturen, commissies of raden als bedoeld onder a. onderling,
 - c. partijfunctionarissen onderling,
waarbij niet wordt getreden in de bevoegdheden van de ledenvergadering als het hoogste orgaan voor het betreffende organisatieniveau,
- 2 het desgevraagd uitleggen van de statuten en het huishoudelijk reglement, alsmede het toetsen van de partijreglementen als bedoeld in artikel 6 (*) aan de statuten en het huishoudelijk reglement, bij gebleken meningsverschil tussen belanghebbende partijen;
- 3 het beslissen in beroep voor zover bij of krachtens de statuten of het huishoudelijk reglement is geregeld.

(*) In artikel 6 van de statuten is het door de ALV vast te stellen huishoudelijk reglement geregeld en is voorts bepaald dat "Slechts die reglementen, die bij of krachtens deze statuten, dan wel bij of krachtens het huishoudelijk reglement kunnen worden vastgesteld door enig partijorgaan behoren tot de reglementen van D66" en als zodanig rechtskracht hebben binnen D66.

In de statuten komt men de voorzitter - en dus ook diens taak/bevoegdheid/verplichting - niet tegen. Dit is geregeld in hoofdstuk 8 (Geschillen) van het huishoudelijk reglement.

Artikel 155 HR bepaalt dat elk als zodanig aangemeld geschil een geschil is in de zin van het huishoudelijk reglement en onverwijld in handen van de voorzitter wordt gesteld. Tevens kent deze bepaling aan de voorzitter de bevoegdheid toe om een verzoeningspoging tussen partijen in het geschil te ondernemen.

Indien de voorzitter van het ondernemen van zo'n poging afziet (of de poging mislukt), dan wijst deze uit het midden van het geschillencollege een kamer aan, die vervolgens het geschil gaat behandelen (artikel 156, lid 1 HR). Afhankelijk van de aard van het geschil bestaat de kamer uit drie of uit vijf leden. Bij de samenstelling van de kamer dient de voorzitter er op toe te zien dat de leden niet persoonlijk bij het aanhangige geschil betrokken zijn (art. 157 HR).

Tevens dient de voorzitter na het aanhangig maken van het geschil onverwijld de andere partij te

informereren.

De kamer, die het geschil behandelt, stelt de betrokken partijen in de gelegenheid in persoon te worden gehoord

Tevens dient de kamer de partij, tegen wie het geschil aanhangig is gemaakt - behoudens in uitzonderingsgevallen - in de gelegenheid te stellen een verweerschrift in te dienen

De voorzitter van de kamer (reglementair altijd het in anciënniteit oudste lid van die kamer, zie art 156, lid 1 HR) is verantwoordelijk voor de concrete geschilbehandeling en dient er met name op toe te zien dat sprake is van "equality of arms" bij de betrokken partijen.

Afhankelijk van de aard van het geschil is de uitspraaktermijn 10 dagen, één maand of drie maanden na het aanhangig maken van een geschil.

De uitspraak dient vervolgens binnen twee weken schriftelijk aan partijen te worden meegedeeld

Op grond van artikel 162 HR hebben uitspraken van een kamer van het geschillencollege onmiddellijk rechtskracht

Artikel 160, lid 2, HR vormt hierop echter een uitzondering Deze bepaling geeft aan de

betrokken partijen de mogelijkheid om in beroep te gaan bij de voorzitter van het geschillencollege

Dat van een daadwerkelijk (hoger) beroep geen sprake is moge reeds blijken uit het feit dat deze term

in voormeld artikellid tussen aanhalingstekens is geplaatst. Het karakter van deze voorziening heeft

eerder iets weg van cassatie; het "beroep" kan slechts betrekking hebben op - beweerdelijke - strijd met

de procedurele vereisten, genoemd in artikel 156 leden 2 en 3, artikel 158, lid 2, en artikel 159 HR.

Voor de duidelijkheid geef ik hier weer welke procedurele vereisten het betreft.

artikel 156, lid 2 HR regelt het in de gelegenheid stellen in persoon te worden gehoord en de mogelijkheid tot het indienen van een verweerschrift;

artikel 156, lid 3 HR geeft aan wanneer een kamer uit 3 danwel 5 leden dient te bestaan en regelt voorts de onmogelijkheid voor de voorzitter om deel te nemen aan een kamer,

artikel 158, lid 2 HR regelt het terstond door de voorzitter informeren van de verwerende partij in een geschil (alsmede overigens de verplichting van de voorzitter om het HB schriftelijk van het aanhangig zijn van een geschil op de hoogte te stellen);

artikel 159 HR regelt voorts de uitspraaktermijnen voor de kamer van het geschillencollege.

Bovendien bepaalt artikel 160, lid 2, HR dat een "beroep" als hier aan de orde binnen 24 uur nadat de beslissing van de kamer aan de betrokkene is meegedeeld moet worden ingesteld bij de voorzitter.

De voorzitter is, indien deze van oordeel is dat het "beroep" gegrond is, niet bevoegd inhoudelijk een andere beslissing te nemen. Alsdan zal de voorzitter de procedure moeten heropenen en door een nieuwe kamer moeten laten behandelen.

Tenslotte zij hier nogmaals gewezen op de verantwoordelijkheid van de voorzitter voor met name het nakomen van de reglementair voorgeschreven procedures bij geschillen

Tot zover de theorie

II De praktijk ten aanzien van de in 1993 en 1994 aanhangig gemaakte geschillen

De kernbepaling inzake geschillen uit het HR lijkt artikel 155 te zijn:

"Elk als zodanig aangemeld geschil is een geschil in de zin van het huishoudelijk reglement en wordt onverwijld in handen van de voorzitter van het college gesteld..."

Daadwerkelijk wordt ieder schrijven aan het geschillencollege door het landelijk secretariaat onmiddellijk doorgezonden (gefaxt) aan de voorzitter.

Het eerste wat mij bij mijn aantreden als zodanig opviel is de merkwaardige terminologie van de hiervoor geciteerde bepaling. Immers "een geschil in de zin van het huishoudelijk reglement" is een

non-begrip, nu nergens in het HR wordt aangegeven wat onder een geschil moet worden verstaan.

Derhalve moet voor de bevoegdheid van het geschillencollege en daarmee voor die van de voorzitter worden gekeken naar artikel 25 van de Statuten

Ook die bepaling - zoals hiervoor weergegeven - verschaft echter niet zonder meer duidelijkheid over de vraag of sprake is van een geschil en daarmee of (de voorzitter van) het geschillencollege terzake

bevoegd is. Dit geldt dan met name voor het bepaalde in het eerste lid, dat een tamelijk ruime omschrijving kent van mogelijke geschillen. Bij "interpretatie-geschillen" in de zin van artikel 25, lid 2,

Statuten en procedures in beroep ex het derde lid van deze bepaling doen zich minder problemen voor Ik zal hierna gerubriceerd naar soorten geschillen als bedoeld in artikel 25 Statuten de praktijk van de

afgelopen 2 jaren weergeven, hetgeen overigens enigszins kunstmatig is daar een geschil soms onder

meer dan één categorie valt.

Geschillen als bedoeld in artikel 25, lid 1 Statuten

Wat opvalt is dat de toelichting op het HR met betrekking tot dit type geschillen op zijn minst een inperking op de statutaire taak van het geschillencollege lijkt te bevatten, die in de statuten of het huishoudelijk reglement als zodanig niet is terug te vinden (in het bijzonder de zinsnede dat bij een geschil geen andere belangen in het geding mogen zijn dan die der betrokken partijen, zie editie 1992, blz 27, regel 26 e.v.).

Zowel voorzitter als leden van het geschillencollege nemen het standpunt in dat aan de toelichting op het HR geen zelfstandige betekenis toekomt, althans niet in die zin dat voorzover die toelichting afwijkt van de tekst van het HR (en de statuten) de toelichting gevolgd dient te worden. Immers slechts de tekst van de bepalingen van statuten en HR is door de ALV vastgesteld.

Indien en voorzover de leden van D66 bepaalde soorten geschillen wensen uit te sluiten van mogelijke behandeling door het GC dient dit uit de tekst van de bepalingen van Statuten en/of HR te blijken en niet uit de toelichting op het HR te worden afgeleid.

Wel bevat de toelichting een behatenswaardige opmerking:

"Kortom men kan niet van elk meningsverschil een geschil maken."

Dat dit in de praktijk desalniettemin toch nog weleens gebeurt zal vermoedelijk niemand verbazen. Ik heb het in de afgelopen 2 jaar mede tot mijn taak gerekend om die meningsverschillen, die zich mijns inziens niet lenen voor de kwalificatie "geschil" en daarmee voor een behandeling door (en uitspraak van) het geschillencollege, buiten de deur te houden. Daarbij moet echter worden aangetekend dat statuten en huishoudelijk reglement daarvoor weinig tot geen aanknopingspunten bieden.

Bij de interpretatie van artikel 25, lid 1, van de Statuten is de door mij gevolgde redenering - kort weergegeven - de volgende. Allereerst kijk ik of de gedraging/beslissing waarover wordt geklaagd er een is, die berust op een specifieke, statutaire of reglementaire taak of bevoegdheid van de betrokken persoon of instantie, waartegen de klacht is gericht. Is dit wel het geval dan bestaat er voor het geschillencollege immers een duidelijk toetsingskader en kan in beginsel bevoegdheid van het college worden aangenomen (behoudens indien uitdrukkelijk is bepaald dat het college terzake geen bevoegdheid toekomt).

Het vorenstaande betekent overigens niet dat indien het geschil zich richt tegen een andersoortige gedraging/beslissing nimmer tot behandeling van het geschil door het college wordt overgegaan. Bepalend daarbij is mijns inziens dan met name of de partij-organisatie voorziet in een andere, voor de hand liggende manier voor de "klager" om zijn ongenoegen te uiten en daaraan consequenties te (doen) verbinden. Indien de klacht is gericht tegen een niet specifiek gereguleerde handelwijze van (een lid van) een bestuur op welk niveau dan ook, ligt in de meeste gevallen gebruikmaking van de politieke verantwoordingsplicht van dat bestuur (of dat lid) in de ledenvergadering in de rede en leent de zaak zich niet voor afhandeling als geschil. De beslissing van die ledenvergadering hoort gelet op artikel 25, lid 1, Statuten niet tot de competentie van het geschillencollege. Naar mijn opvatting spreekt het voor zich dat het nalaten van het in de ledenvergadering ter verantwoording roepen van een bestuur(slid) niet tot gevolg kan hebben dat het geschillencollege in dergelijke gevallen weer wel bevoegd zou zijn zich over het "geschil" uit te spreken.

Indien de gedraging waarover wordt geklaagd specifiek betrekking heeft op een individueel lid van D66 en niet kan worden aangenomen dat het ter verantwoording roepen van een bestuur in de ledenvergadering soelaas kan bieden voor dit individu, rekent het geschillencollege bij de huidige tekst van de D66-regelgeving de beoordeling van die gedraging weer wel tot haar taak. Als voorbeeld zij hier gewezen op een recentelijk door een lid aangehangig gemaakte geschil, waarin betrokkene stelde dat zijn eer en goede naam was aangetast door onjuiste publicaties in de pers, die het gevolg waren van mededelingen van (een lid van) D66. Gelet op de in geding zijnde belangen verzocht betrokkene het GC om een uitspraak, ertoe leidend dat op korte termijn maatregelen zouden worden ondernomen om zijn naam binnen de desbetreffende geleding van D66 te zuiveren. Het geschillencollege heeft de zaak in behandeling genomen en aan het naar haar oordeel (mede) verantwoordelijk bestuur opdracht verstrekt tot het doen uitgaan van een bij die uitspraak voorgeschreven tekst aan de betrokken leden. De hier bedoelde zaak is overigens ook om een andere reden vermelding in dit verslag waard. Bij mijn weten is het namelijk in deze zaak voor het eerst gebeurd dat een partij, die in het ongelijk werd gesteld, weigerde gevolg te geven aan de uitspraak van het college. Na overleg van mij met de voorzitter van het hoofdbestuur heeft laatstgenoemde datgene gedaan, waartoe het betrokken bestuur in de uitspraak werd verplicht. Deze gang van zaken lijkt mij ook in overeenstemming met artikel 6, lid 3 van de Statuten, waarin is bepaald dat het hoofdbestuur beslist in gevallen, waarin statuten en HR niet voorzien.

Ik kom hieronder (in IV) nog op deze zaak terug.

Ik heb in de verslagperiode geen gebruik gemaakt van mijn bevoegdheid een verzoeningspoging te ondernemen. Zoals ik al eerder heb aangegeven betrof een groot deel van de aanhangig gemaakte geschillen conflicten in het kader van verkiezingsprocedures en diende daarom mede om praktische redenen op korte termijn duidelijkheid te komen. In andere, wellicht minder spoedeisende, zaken meende ik soms dat op principiële gronden door een kamer uit het GC uitspraak zou moeten worden gedaan of (b)leken de standpunten al zodanig "verhard" of uiteen te liggen, dat bemiddelingspogingen mij niet zinvol voorkwamen.

Wel heb ik in een klein aantal gevallen om andere redenen besloten niet tot het instellen van een kamer over te gaan.

In de verslagperiode heb ik mij in 4 gevallen - in weerwil van artikel 155 HR - met de hiervoor weergegeven redenering op het standpunt gesteld dat het aanhangig gemaakte "geschil", gelet op de aard van de betwiste gedraging, zich niet voor behandeling als zodanig door een kamer uit het GC leende. Tevens heb ik in één geval een geschil ex artikel 25, lid 1 Statuten, "kennelijk ongegrond" verklaard, omdat het HR de betwiste handelwijze verplicht voorschrijft en er derhalve voor het GC geen "beoordelingsruimte" bestond.

Van mijn beslissingen als hiervoor vermeld heb ik de betrokkenen steeds schriftelijk, gemotiveerd in kennis gesteld.

Interpretatieverzoeken ex artikel 25 lid 2 Statuten

In de verslagperiode is slechts 2 maal een geschil als bedoeld in artikel 25, lid 2 Statuten aanhangig gemaakt. In beide gevallen heb ik een kamer van 5 leden ingesteld.

In 1 zaak heeft de kamer geen beslissing gegeven, daar niet gebleken was van "een meningsverschil tussen belanghebbende partijen". De kamer heeft in dit geval volstaan met het zenden van een brief. In de andere zaak is, voorzover er wel bleek van een meningsverschil, uitspraak gedaan. Achteraf moet ik echter constateren dat nadere uitleg van de indiener van het "geschil", inhoudend dat hij de zaak niet aanhangig heeft gemaakt namens de instantie, waarvan hij deel uitmaakt en die door het GC is aangemerkt als belanghebbende partij, twijfel doet rijzen over de vraag of de kamer het geschil terecht in behandeling heeft genomen.

Beslissingen in beroep op grond van artikel 25, lid 3 Statuten

Veel van de in de afgelopen 2 jaar aanhangig gemaakte geschillen hebben betrekking op een beroepsprocedure als bedoeld in artikel 25, lid 3 Statuten.

Dergelijke geschillen onderscheiden zich van die in het eerste lid van artikel 25 Statuten - anders dan wel eens wordt gedacht - slechts in die zin, dat de mogelijkheid om bij het GC te "klagen" uitdrukkelijk in Statuten of (huishoudelijk) reglement is opgenomen. Ik noem hier (niet uitputtend) een aantal voorbeelden:

- op grond van artikel 11, lid 3 Statuten staat voor "overige kandidaten" beroep open tegen de beslissing van het hoofdbestuur om aan een (aspirant-)kandidaat, die nog geen jaar lid is van D66, onthefing van dit vereiste inzake de duur van het lidmaatschap te verlenen;
- in artikel 4, lid 2 HR is bepaald dat bij opzegging of roeyement als lid binnen 1 maand na ontvangst van het bericht terzake beroep open staat bij het GC,
- artikel 16 HR, dat gaat over kandidaatstelling voor (o m) partijfuncties, regelt in lid 7 de mogelijkheid om tegen het besluit tot niet geldig verklaring van de aanmelding van een kandidaat in beroep te komen bij het GC. De beroepstermijn is in geval het een landelijke functie betreft 5 dagen, indien het een regionale- of afdelingsfunctie betreft 24 uur, waarbij de termijn gaat lopen op de datum of het tijdstip van ontvangst van het besluit tot niet geldig verklaring van de aanmelding,
- in artikel 17, lid 3 HR is bepaald door wie en op welke gronden in een verkiezingsprocedure kan worden besloten tot herstemming. Alleen de betrokken ledenvergadering en de landelijke verkiezingscommissie zijn tot het beslissen van een herstemming bevoegd, terwijl slechts ten aanzien van een beslissing van de landelijke verkiezingscommissie is bepaald dat deze voor beroep (bij het GC) vatbaar is. In dit artikellid is niet aangegeven binnen welke termijn beroep moet worden ingesteld.

Wel is bepaald dat de beroepsprocedure voor de formele kandidaatstelling voltooid dient te zijn. Uit vorenstaande kleine bloemlezing blijkt al dat de termijnen waarbinnen op grond van Statuten of HR in beroep kan worden gekomen bij het GC niet eenduidig zijn. Niet altijd blijkt de instantie, tegen wiens beslissing beroep kan worden ingesteld, zelf op de hoogte van de terzake geldende termijn te zijn. In ieder geval wordt lang niet altijd (bijna nooit) aan de betrokkene(n) meegedeeld dat, bij wie en binnen welke termijn beroep wordt ingesteld. Het belang bij een voortvarende procedure en uitspraak daarin kan echter in het algemeen niet worden miskend, in het bijzonder bij verkiezingsprocedures. Ik stel mij dan ook op het standpunt dat van een betrokkene, die meent dat ten aanzien van hem/haar een onjuiste beslissing is genomen, mag en moet worden verwacht dat deze zich zo spoedig mogelijk op de hoogte stelt van beroepsmogelijkheid en - termijn.

Van geschillen als bedoeld in artikel 25, lid 3 Statuten heb ik er gelet op het vorenstaande twee niet in behandeling genomen - d.w.z. ben ik niet tot het instellen van een kamer overgegaan - wegens overschrijding van de reglementair voorgeschreven beroepstermijn

Ten aanzien van beroep ex artikel 25, lid 3 Statuten is door mij nooit besloten tot een niet-ontvankelijkheid op de grond dat betrokkene gelet op de specifieke bepaling niet tot de "kring van beroepsgerechtigden" behoort of omdat van het besluit, waartegen werd opgekomen, niet uitdrukkelijk in de beroepsbepaling was vermeld dat daartegen in beroep kan worden gegaan. Blijkens het hiervoor genoemde artikel 11, lid 3 Statuten staat o.g.v. die bepaling slechts beroep open voor "overige kandidaten", naar mag worden aangenomen alleen tegen de positieve beslissing van het HB om tot dispensatie over te gaan. In de jurisprudentie van het GC speelt deze bepaling echter juist in de gevallen, waarin een betrokken (aspirant-) kandidaat opkomt tegen de weigering hem/haar dispensatie te verlenen.

Zo uit het vorenstaande al zou moeten worden afgeleid dat in een dergelijk geval op grond van artikel 11, lid 3 Statuten geen beroep openstaat (en daarmee dat geen sprake is van een geschil als bedoeld in artikel 25, lid 3 Statuten), dan is mijns inziens nog altijd sprake van een geschil als bedoeld in het eerste lid van artikel 25 Statuten.

Ik denk overigens dat dit door de opstellers van Statuten en HR niet onderkend is en dat het dikwijls niet de bedoeling is geweest om buiten de uitdrukkelijk voorziene beroepsmogelijkheid om een geschil inzake de specifieke materie aan het GC voor te kunnen leggen.

Op deze problematiek kom ik hierna m b t artikel 17, lid 3 HR nog terug.

Beslissingen van de voorzitter in "beroep" op grond van artikel 160, lid 2 HR

In de verslagperiode is in drie gevallen beroep op de voorzitter ingesteld op grond van artikel 160, lid 2, HR.

In geen van die gevallen is het beroep gegrond verklaard. Derhalve is de beslissing van de kamer waartegen de betrokkene op kwam in stand gelaten.

Zoals al eerder opgemerkt zijn de gronden waarop in "beroep" kan worden gekomen uitsluitend van procedurele aard en limitatief opgesomd in voormeld artikellid.

In het eerste geval stelde betrokkene dat was gehandeld in strijd met artikel 156, lid 3 HR, daar de kamer die het geschil had behandeld ten onrechte uit 3 in plaats van 5 leden had bestaan. Zijns inziens betrof het door hem aanhangig gemaakte geschil een interpretatie-geschil als bedoeld in artikel 25, lid 2 Statuten, waarvoor artikel 156, lid 3 HR een kamer van 5 leden voorschrijft

Hoewel onmiskenbaar in vele geschillen de uitleg van een (bepaling uit een) reglement mede een rol speelt, kan een dergelijk geschil op zich zelf om die reden nog niet als interpretatieverzoek in de hier aan de orde zijnde zin worden opgevat. Daarbij kwam dat in de onderhavige zaak door het GC is geoordeeld dat het reglement, waartegen de bezwaren van betrokkene zich richtten, op onjuiste wijze tot stand was gekomen. Derhalve kwam de kamer van het GC aan een inhoudelijk oordeel over het bewuste reglement niet meer toe.

In het tweede beroep op de voorzitter klaagde betrokkene over het ontbreken van een motivering van de uitspraak van de kamer van het GC.

Daargelaten dat de eis, dat de uitspraak gemotiveerd moet zijn niet in het HR is opgenomen, laat staan een grond voor "beroep" op de voorzitter kan vormen, rekent het GC het vanzelfsprekend tot haar taak de uitspraak op een deugdelijke, voor betrokkenen kenbare wijze te motiveren

Hier wreekt zich echter dat in vele gevallen grote spoed geboden is bij de uitspraak. De praktijk is dan dat de kamer op zeer korte termijn (meestal de zittingsdag van de kamer) het dictum van de uitspraak meedeelt (en op schrift stelt), en eerst op een later moment een volledig uitgewerkte uitspraak aan betrokkenen doet toekomen

Dit was ook in deze zaak het geval en bovendien bij de mondelinge behandeling aan de betrokkenen meegedeeld. De beslissing van de kamer is dan ook in stand gelaten.

In de derde en laatste zaak, waarin in de verslagperiode beroep bij de voorzitter is ingesteld richtte dit zich tegen een uitspraak van een kamer uit het GC, inhoudende dat de beslissing van de landelijke verkiezingscommissie om geen herstemming te houden ex artikel 17, lid 3 HR werd vernietigd. Voorts diende deze commissie o g v de uitspraak alsnog tot herstemming over te gaan.

De in "beroep" aangevoerde gronden konden grotendeels, gelet op het beperkte toetsingskader als vervat in artikel 160, lid 2 HR niet tot heropening van het onderzoek leiden, terwijl het beroep op strijd met artikel 156, lid 2 HR (wel genoemd in de toetsingsgronden) ongegrond werd bevonden

De hier aan de orde zijnde zaak is om meer dan één reden van belang.

1. Ten eerste was in geschil of een weigering van de LVC een herstemming te houden gelet op artikel

17, lid 3 HR wel voor

beroep vatbaar is, en daarmee als geschil in de zin artikel 25, lid 3 Statuten aan het GC kan worden voorgelegd. Zelfs indien zou moeten worden geoordeeld dat dit gelet op de bewoordingen van dat artikellid niet het geval is (eenduidig is dit niet), dan nog vermag ik niet in te zien dat de onvrede met zo'n weigeringsbeslissing niet als geschil als bedoeld in artikel 25, lid 1 Statuten aan het GC zou kunnen worden voorgelegd. In ieder geval verdient het aanbeveling als opstellers van een toekomstige wijziging van (Statuten en) het HR zich realiseren dat beperkingen in beroepsmogelijkheden (zowel door de aard van het besluit waartegen geageerd kan worden als door het aangeven van degene, die in beroep kan komen) bij de huidige tekst van artikel 25 Statuten onverlet laten dat een zaak als geschil kan worden voorgelegd aan het GC.

2 De landelijke verkiezingscommissie heeft in haar besluit ter uitvoering van de uitspraak van de kamer aangegeven dat daartegen (wederom) beroep op het GC kon worden ingesteld. Van die mogelijkheid is vervolgens in ruime mate gebruik gemaakt, hetgeen ertoe geleid heeft dat een (vanzelfsprekend uit andere personen bestaande) kamer uit het GC bij nadere uitspraak aan de verkiezingscommissie de mogelijkheid heeft geboden alsnog (op grond van na de eerste uitspraak in deze gebleken omstandigheden) niet tot herstemming over te gaan. Door deze gang van zaken is in feite een beroepsmogelijkheid ontstaan binnen het GC, waarin Statuten of HR niet voorzien. Hoewel ik in de onderhavige zaak vrede kan hebben met de uitkomst, lijkt een ontwikkeling in de richting van een intern hoger beroep op het GC mij in zijn algemeenheid niet wenselijk.

3. Voorts is door deze zaak (weer eens) naar voren gekomen dat het HR er vanuit lijkt te gaan dat geschillen zich in het algemeen beperken tot 2 partijen; degene, die het geschil aanhangig maakt en de "verweerder". Niet zelden zijn in een geschil echter ook derde-belanghebbende aan te wijzen.

Tot zover het overzicht van de praktijk van de afgelopen 2 jaren.

IV Conclusies en aanbevelingen

Laat ik voorop stellen dat ik het als een verschraving van de taak van de voorzitter heb ervaren, dat deze geen deel meer mag uitmaken van een geschilbeoordelende kamer van het GC.

Ik erken dat deze "incompatibiliteit" vanuit de gedachte dat de voorzitter een soort hoger beroepsinstantie is te verdedigen is, doch naar mijn smaak wordt de functie van voorzitter van het GC er niet aantrekkelijker op. Ik heb in een ander verband voorstellen geformuleerd om - zonder afbreuk te doen aan een beroepsmogelijkheid tegen een uitspraak van de kamer - de taak van de voorzitter weer meer inhoudelijk te maken. In die voorstellen weet ik mij gesteund door de leden van het GC. Ik zal ze echter in dit verband niet herhalen.

Voorts is mijns inziens de reglementaire verantwoordingsplicht van de voorzitter aan het congres niet goed doordacht.

In ieder geval zijn de mogelijkheden van de voorzitter om invloed uit te oefenen op de gang van zaken bij het GC zowel formeel als praktisch zeer beperkt. Vanzelfsprekend kan een verantwoordelijkheid nooit verder strekken dan voor die gevallen, waarin van een bevoegdheid en de mogelijkheid deze uit te oefenen sprake is. Indien het congres meer "body" verwacht van de verantwoordingsplicht van de voorzitter van het GC zullen diens taken en bevoegdheden ook navenant "opgetuigd" moeten worden.

Zoals ik in mijn inleiding al aangaf, acht ik het principieel niet juist als over de inhoud van uitspraken van het GC verantwoording zou moeten worden afgelegd. Wel komt het mij zinvol voor indien de jurisprudentie van het GC in zakelijke vorm beschikbaar komt voor alle geïnteresseerde leden, besturen e.d. Het voornemen bestaat dit op korte termijn te doen met de uitspraken over 1993 en 1994. Mijns inziens dient de openbaarheid van de jurisprudentie (vanzelfsprekend in geanonimiseerde vorm) ook verankerd te worden in het HR en is het nodig dat daarvoor op het landelijk secretariaat faciliteiten ter beschikking worden gesteld.

Tevens wil ik er op wijzen, dat een uitspraak van het GC niet alleen een oordeel inhoudt over de "rechtmatigheid" van bepaalde besluiten of gedragingen, maar soms ook strekt tot de verplichting om iets te doen. Ik hoop dat de ene keer, dat geweigerd werd aan een dergelijke uitspraak gevolg te geven een "witte raaf" zal blijken te zijn geweest. Niettemin kan het geen kwaad indien in de toekomst in het HR uitdrukkelijk wordt voorzien in een dergelijke situatie.

Met de weergave van de praktijk over de afgelopen twee jaar hoop ik duidelijk te hebben gemaakt dat de behandeling van geschillen nogal eens aan grote spoed onderhevig is. Het is niet altijd eenvoudig om op korte termijn een kamer uit het GC te formeren. Gelukkig is het - op 1 geval na - dankzij de inzet en bereidwilligheid van (voornamelijk een klein kring uit) de leden steeds gelukt, zij het dat een kamer

er weleens vanaf heeft moeten zien partijen in persoon te horen en volstaan heeft met "telefonisch horen" Dat is echter niet ideaal. Ik meen echter dat deze praktische gang van zaken er in ieder geval toe heeft geleid dat een uitspraak van het GC geen "mosterd na de maaltijd" was. In het ene hiervoor vermelde geval, waarin het formeren van een kamer op de vereiste korte termijn niet mogelijk bleek, heb ik zelf van de kamer van het GC deel uitgemaakt. Dit is in de betreffende uitspraak, onder motivering, meegedeeld. Naar mijn smaak wordt in hoofdstuk 8 (Geschillen) teveel uitgegaan van een ideale situatie, waarin het GC permanent "op afroep" beschikbaar is. Beter is het mij in het HR elementaire eisen op te nemen, waaraan de procedure bij het GC moet voldoen en de concrete invulling over te laten aan het GC in het reglementair voorziene "reglement van orde" (artikel 163 HR).

Juist vanwege het tijdsbeslag acht ik het juist en verantwoord een kamer uit het GC niet te belasten met "geschillen", die gelet op hetgeen waarover wordt geklaagd niet tot een oplossing door het GC kunnen leiden, of die gelet op de in geding zijnde belangen te laat worden ingediend.

Het komt mij zinvol voor als deze inmiddels door mij ontwikkelde praktijk ook een basis krijgt in het HR. In dit verband wil ik met betrekking tot geschillen, die wegens termijnoverschrijding niet in behandeling worden genomen, nog opmerken dat het aanbeveling verdient als een instantie binnen D66, tegen wiens beslissingen beroep op het GC open staat, zich eerst zelf op de hoogte stelt van de terzake geldende termijn en daarvan bij die beslissingen mededeling doet aan betrokkenen. Wellicht is het ook niet onverstandig om zoveel mogelijk met uniforme beroepstermijnen te werken in de desbetreffende bepalingen, dat maakt het voor iedereen meer werkbaar.

Ik heb hiervoor onder III al aangegeven dat weliswaar in specifieke beroepsbepalingen beroep op het GC is of lijkt te zijn uitgesloten, ofwel door het type besluit of door de aanduiding van de beroepsge-rechtigde, doch dat dit gelet op artikel 25, lid 1 Statuten niet (zonder meer) meebrengt dat indien niet aan de "beroepseisen" wordt voldaan, geen geschil bij het GC aanhangig kan worden gemaakt. Bij de huidige tekst van dat artikellid is er slechts in een zeer beperkt aantal gevallen formeel geen beroep op het GC mogelijk. Artikel 25, lid 1 Statuten is als het ware een vangnet voor die geschillen, die gelet op specifieke beroepsbepalingen niet als beroep in de zin van artikel 25, lid 3 Statuten kunnen worden aangemerkt.

Het komt mij bepaald verstandig voor als bij de herziening van (Statuten en) het HR goed wordt nagedacht over de aard van de besluiten/gedragingen, waartegen men de mogelijkheid van een beroep op het GC nodig en wenselijk acht, en dat dit in de regelgeving ook zo duidelijk mogelijk wordt aangegeven.

Tot slot deel ik hier mee dat ik - door toenemend gebrek aan (vrije) tijd - voornemens ben mijn taak als voorzitter van het GC op afzienbare termijn neer te leggen, opdat op het najaarscongres 1995 in mijn opvolging kan worden voorzien.

Ik hoop de geïnteresseerde lezer met dit verslag niet te hebben afgeschrikt van een eventueel aanwezig voornemen om als lid of voorzitter actief te worden in het GC (ook voor leden ontstaan in 1995 weer vacatures). Als het goed is breekt er nu voor het GC een relatief rustige tijd (zonder interne verkiezingsprocedures) aan, wat zowel voor een startende voorzitter als een beginnend lid een prettige omstandigheid mag heten.

Hoewel ik daarmee mogelijk de verdenking op mij laad dat ik over mijn eigen graf wil regeren, merk ik op dat het mij wenselijk voorkomt als de voorzitter van het GC wordt gerecruteerd uit de (zittende of oud-)leden van het GC en derhalve van de gang van zaken bij dit college op de hoogte is. D66 is een partij met een hoog "juristen-gehalte" en ik hoop en verwacht dat daaronder zeker leden zijn, die bereid en in staat zijn hun kennis en vaardigheden en last but not least tijd ter beschikking te stellen aan het GC.

Marianne van der Ham